

Jaarverslag

PvdA 2011

Amsterdam, 4 juli 2012

PARTIJ VAN DE ARBEID

Inhoud

Hoofdstuk 1.		Voorwoord	4
Hoofdstuk 2.		Activiteitenverslag	5
	2.1 Directie en bestuurssecretariaat		5
	2.1.1 Partijbestuur		5
	2.1.2 Directie		6
	2.1.3 Contacten met neveninstellingen		6
	2.1.4 Bijzondere bijeenkomsten		6
	2.1.5 Partijorganen en partijcommissies		7
	2.1.6 Diverse bijeenkomsten		9
	2.1.7 De ledenraadpleging voor het voorzitterschap		9
	2.2 Internationaal secretariaat		11
	2.2.1 Socialist International (SI)		11
	2.2.2 Partij van Europese Socialisten (PES)		11
	2.2.3 Publieksactiviteiten en ledendebatten in Nederland		12
	2.2.4 Werkgroepen en netwerken		12
	2.2.5 Bilaterale contacten met zusterpartijen en internationale bezoekersprogramma's		12
	2.2.6 Website en nieuwsbrief		13
	2.2.7 Stichtingen		13
	2.2.8 Lidmaatschappen		13
	2.3 Verenigingszaken		14
	2.3.1 Consulanten		14
	2.3.2 Training & Opleiding: de Suze Groenewegschool		14
	2.3.3 Scouting en werving		15
	2.3.4 Ledenmanagement en Fondsenwerving		15
	2.3.5 Diversiteit		15
	2.4 Politiek Strategische Ondersteuning (PSO)		16
	2.4.1 Taakgroep Communicatie		16
	2.4.2 Taakgroep Boodschapontwikkeling en strategie		17
	2.4.3 Taakgroep Projectgroep Permanente Campagne		17
	2.4.4 Provinciale Statenverkiezingen		17
	2.5 Services		18
	2.5.1 Financiën en administratie		18
	2.5.2 ICT / Webservices		18
	2.5.3 Faciliteiten en logistieke dienstverlening		19
Hoofdstuk 3.		Jaarrekening	20
	3.1 Balans per 31 december 2011		21
	3.2 Staat van baten en lasten		22
	3.3 Uitgaven op kostensoort		24
	3.4 Kasstroomoverzicht		25
	3.5 Financieel beleid 2011		26
	3.6 Reikwijdte financieel - bestuurlijke banden tussen PvdA en neveninstellingen.		27
	3.7 Reikwijdte financiële banden met afdelingen van de PvdA		28
	3.8 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2011		29
	3.8.1 Algemeen		29
	3.8.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling		29
	3.9 Toelichting op de balans		33

3.9.1	Materiële vaste activa	33
3.9.2	Vorraden	33
3.9.3	Vorderingen	33
3.9.4	Effecten	35
3.9.5	Liquide middelen	35
3.9.6	Eigen vermogen	35
3.9.7	Voorzienen	37
3.9.8	Kortlopende schulden	38
3.9.9	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	39
3.9.10	Meerjarige financiële verplichtingen	39
3.10	Toelichting op de staat van baten en lasten	40
3.10.1	Contributies	40
3.10.2	Overige inkomsten	40
3.10.3	Partijbestuur	42
3.10.4	Algemeen directeur / bestuurssecretariaat	44
3.10.5	Politiek strategische ondersteuning	46
3.10.6	Verenigingszaken	48
3.10.7	Personeel en Organisatie	51
3.10.8	Services	52
3.10.9	Neveninstellingen	53
3.10.10	Provinciale Staten verkiezingen	53
3.11	Toelichting algemeen	54
3.11.1	Personeelsbestand	54
3.11.2	Personeelskosten	54
3.11.3	Bezoldiging bestuur 2011	54
3.11.4	Verbonden partijen	54
3.11.5	Samenstelling geldmiddelen	55
3.11.6	Ontvangen giften van €500 of hoger	55
3.12	Kostenoverzicht boekjaar 2011 op basis van kasstelsel	56

Hoofdstuk

4.		Overige gegevens	57
4.1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant		58
4.2	Resultaatbestemming 2011		59
4.3	Gebeurtenissen na balansdatum		60

1 • Voorwoord

Geachte lezer,

Hierbij bieden wij het Jaarverslag 2011 aan van de politieke vereniging Partij van de Arbeid. Het verslag bestaat uit twee delen: het activiteitenverslag en de jaarrekening. In dit jaarverslag legt het Partijbestuur verantwoording af over het jaar 2011, de verrichte activiteiten en over de uitgaven die daarmee gemoeid waren. Om te beginnen met het laatste, we sluiten qua financiën het jaar af met een gering negatief saldo van bijna 9.000 euro.

2011 is een bewogen politiek jaar geweest, zoals eigenlijk alle laatste jaren interne en externe politieke verandering en onrust kennen. Voor de PvdA begon het jaar in de campagnestemming. Het minderheidskabinet van VVD en CDA was net begonnen in een gedoogconstructie met de PVV. De Provinciale Staten verkiezing was de graadmeter voor deze coalitie en voor de rol die de PvdA speelde als grootste oppositiepartij. In deze campagne was een zo goed mogelijke uitslag van belang, om te zorgen dat er geen meerderheid zou zijn voor de gedoogcoalitie in de Eerste Kamer. Dat lukte en die verzwakte positie van de regeringscoalitie heeft mede bijgedragen aan de uiteindelijke val van het Kabinet in het voorjaar van 2012. De partij- en campagneorganisatie heeft in die eerste maanden op volle toeren gedraaid. De tweede helft van het jaar stond in het teken van het voeren van permanente campagne acties. In een jaar tijd hebben we ons aangesloten met duizenden vrijwilligers bij demonstraties (openbaar vervoer, passend onderwijs en sociale werkplaatsen). Tegelijkertijd is ingezet op het versterken van afdelingen (PvdA Vooruit!), ledenwerving en -behoud en Ombudsteams.

In 2011 is tevens geïnvesteerd in de verbetering van de infrastructuur voor afdelingen, met name via het internet. MijnPvdA, het intranet voor duizenden gebruikers, werd verbeterd, met name voor afdelingen om de financiën gemakkelijker te kunnen beheren. In 2011 zijn er twee resoluties opgesteld, een over de Internationale Orde en een over de Publieke Sector waarover verschillende debatrondes en bijeenkomsten in het land zijn gehouden.

In oktober 2011 kondigde Lilianne Ploumen haar vertrek aan als voorzitter van de partij, waarop een ledenraadpleging werd georganiseerd met debatten tussen drie kandidaat voorzitters. In het najaar werden verder de voorbereidingen getroffen voor het congres van januari 2012 waar de nieuwe voorzitter werd bekrachtigd en tevens een gedeeltelijk vernieuwd Partijbestuur werd gekozen.

Namens het Partijbestuur,

Vriendelijke groet,

Hans Spekman
Voorzitter partijbestuur

Bouke Arends
Penningmeester partijbestuur

2. Activiteitenverslag

2.1 Directie en bestuurssecretariaat

2.1.1 Partijbestuur

Het partijbestuur is het door het congres gekozen orgaan dat belast is met de algemene leiding van de partij, het beheer van de partijorganisatie en het uitvoeren van taken en bevoegdheden die hem zijn toegewezen. Het partijbureau ondersteunt het landelijk PvdA-bestuur in de dagelijkse uitvoering.

De samenstelling van het partijbestuur is van samenstelling gewijzigd op het congres van 12 december 2009.

Het partijbestuur bestond in 2011 uit de volgende personen

Lilianne Ploumen	Partijvoorzitter
Bert Otten	Vice-voorzitter
Marije Laffeber	Internationaal secretaris
Bouke Arends	Penningmeester
Marja Bijl	Partijbestuurslid
Gaby van den Biggelaar	Partijbestuurslid
Johanna Haanstra	Partijbestuurslid
Dig Isthia Nora	Partijbestuurslid
Fouad Sidali	Partijbestuurslid
Mohammed Essafi	Partijbestuurslid
Marco Florijn	Partijbestuurslid

Adviserende leden:

Job Cohen	Fractievoorzitter Tweede Kamer
Han Noten	Fractievoorzitter Eerste Kamer (tot 7 juni)
Marleen Barth	Fractievoorzitter Eerste Kamer (vanaf 7 juni)
Thijs Berman	Delegatieleider Nederlandse leden in de socialistische fractie in het Europees Parlement
Monika Sie	Directeur Wiardi Beckman Stichting
Jelle Menges	Voorzitter Jonge Socialisten (tot 5 juni 2011)
Rick Jonker	Voorzitter Jonge Socialisten (vanaf 5 juni 2011)
Leen Verbeek	Voorzitter Centrum voor Lokaal Bestuur

2.1.2 Directie

De directie bestond in 2011 uit de volgende personen:

Niesco Dubbelboer	Algemeen directeur
Paul Hoogland	Adjunct directeur / Hoofd unit Services (tot eind oktober 2011)

Overige MT leden:

Floris van Overveld	Hoofd Verenigingszaken
Pieter Paul Slikker	Hoofd PSO / campagnemanager
Michael Juffermans	Bestuurssecretaris (tot 1 september 2011)
Lobke Hurkmans	Bestuurssecretaris (vanaf eind oktober 2011)
Ad van Tok	Interim Hoofd unit Services (vanaf eind oktober)

2.1.3 Contacten met neveninstellingen

Het partijbestuur heeft contact onderhouden met de besturen van de Wiardi Beckman Stichting (WBS), het Centrum voor Lokaal Bestuur (CLB), de Evert Vermeer Stichting (EVS), de Jonge Socialisten (JS), de Anne Vondeling Stichting (AVS) en de Alfred Mozer Stichting (AMS). Dit zijn de 'neveninstellingen'. De inzet is om aan de hand van beleidsverslagen en werkplannen van de desbetreffende instelling te bezien in hoeverre samenwerking te realiseren is bij speciale projecten van de partij of de neveninstelling.

2.1.4 Bijzondere bijeenkomsten

2.1.4.1 Congressen

Het congres is het hoogste orgaan binnen de partij. Het bestaat uit de afgevaardigden van de afdelingen en de leden van het partijbestuur. Ook leden hebben over politiek inhoudelijke onderwerpen stem en spreekrecht. Het aantal afgevaardigden waarop de afdeling recht heeft, is gebaseerd op het aantal leden dat de afdeling telt. Het congres telt ongeveer 450 afgevaardigden. Het ledental is ook bepalend voor het aantal stemmen dat een afgevaardigde kan uitbrengen. Besluitvorming op het congres vindt plaats op basis van 'gewogen' stemmen. In deze verslagperiode kwam het congres één keer bijeen, namelijk op 29 januari 2011 in 'Oosterpoort' te Groningen.

Op dit congres stonden de bekrachtiging van de uitslag van de gehouden ledenraadpleging over de lijsttrekker van de Eerste Kamer en de vaststelling van de verdere kandidatenlijst voor diezelfde verkiezingen centraal. Daarnaast nam het congres afscheid van een aantal leden van de PES delegatie en van het presidium en werden voor deze gremia nieuwe leden gekozen. Verder werd het beleidsverslag PvdA 2008-2010 besproken en het verslag van de PES congresdelegatie. Besloten werd over een statutenwijziging samenstelling Adviesraad Verenigingszaken, een wijzigingsvoorstel bezoldiging leden Partijbestuur en werd een plan van aanpak herziening statuten en reglementen goedgekeurd.

Uiteraard werd de politieke actualiteit besproken. Het congres werd bezocht door meer dan 1000 mensen.

2.1.4.2 Politieke Ledenraad

De Politieke Ledenraad is er voor discussie en meningsvorming binnen de Partij van de Arbeid. De leden van de Politieke Ledenraad discussiëren met de leden van de Eerste en Tweede Kamerfractie, de Eurofractie en het partijbestuur over nationale, Europese en internationale politieke kwesties en functioneert als een arena voor debat. Doel is meningsvorming en advisering van de gekozen vertegenwoordigers van de PvdA in alle gremia. Naast de officiële afgevaardigden uit de lokale afdelingen en gewesten en afgevaardigden van de netwerken en platforms, hebben alle overige leden in de Politieke Ledenraad ook spreek- en stemrecht.

In 2011 vonden er vier bijeenkomsten van de Politieke Ledenraad plaats:

Op de Politieke Ledenraad van 8 januari 2011 werd in de Jaarbeurs te Utrecht in een serie ronde tafelgesprekken gedebatteerd onder leiding van partijbestuursleden en Tweede Kamerleden over: Arbeidsmarkt en sociale zekerheid, Afghanistan, Defensie, Jeugdzorg en Onderwijs, Linkse Samenwerking, Natuur en Wonen.

De Politieke Ledenraad van 26 maart 2011 vond plaats in de Jaarbeurs te Utrecht. Op deze ledenraad werd er teruggeblikt op de Provinciale Statenverkiezingen en stond het thema 'Internationaal' centraal. Over dit laatste werd in drie blokken gedebatteerd over: De politieke opstand in Bahrein, Tunesië, Libië en Jemen, De vluchtelingenproblematiek en ontwikkelingssamenwerking, Onze opstelling in Tweede Kamer, Europarlement en partij. Als externe gast was journaliste Marcia Luyten uitgenodigd om het thema internationaal in te leiden. Daarnaast werd nog over de binnenlandse actualiteit gesproken.

De Politieke Ledenraad van 19 juni 2011 werd ook gehouden in de Jaarbeurs te Utrecht. Hier stonden 'Ritueel slachten' en 'Het bestuursakkoord en de stapeling van bezuinigingen door het kabinet en de gevolgen voor de zwakkeren in de samenleving' op de agenda.

De Politieke Ledenraad van 17 september 2011 werd in Pakhuis De Zwijger te Amsterdam gehouden. Allereerst was er een terugblik op de gehouden Straten Generaal en een terugkoppeling over de behandeling door de Tweede Kamerfractie van het onderwerp ritueel slachten. Daarna werd er in deelsessies gesproken over 'Stapeling en negatieve effecten op de koopkracht', 'De Eurocrisis', 'Werk, werk, werk;', 'De Arabische lente'. Aan het eind gaf partijleider Job Cohen alvast een vooruitblik op de Algemene Beschouwingen.

2.1.4.3 Adviesraad Verenigingszaken

Het partijbestuur acht de advisering door afdelingen en gewesten voor de besluitvorming over verenigingszaken essentieel voor een goed functioneren van de partijorganisatie. Daarom is er de Adviesraad Verenigingszaken (AV), die gevraagd en ongevraagd advies uitbrengt aan het partijbestuur over organisatorische en financiële aangelegenheden van de vereniging. De Adviesraad Verenigingszaken keurt de volgende stukken goed: het werkplan van het partijbestuur, de begroting (met recht van amendement) en de jaarrekening. De Adviesraad Verenigingszaken is als volgt samengesteld: per (onder)afdeling (of samenwerkingsverband) met meer dan 0,8% van het ledental en per gewest neemt één bestuurslid plaats in de Adviesraad Verenigingszaken.

De Adviesraad kwam in 2011 negen keer bijeen. De vergaderingen vinden plaats op het partijbureau en staan onder leiding van het presidium, altijd in aanwezigheid van leden van het PB met Verenigingszaken in hun portefeuille (Bert Otten en Johanna Haanstra). De vergaderingen vonden plaats op dinsdag 18 januari, 15 maart, 24 mei, 14 juni, 30 augustus, 27 september, 6 oktober, 25 oktober en 22 november 2011. Op 17 juni is er ook nog een zgn. Heidag geweest.

2.1.5 Partijorganen en partijcommissies

2.1.5.1 Presidium

Het presidium bestaat uit negen leden, tweejaarlijks gekozen door het congres. Vanaf het congres van 29 januari 2011 bestaat het presidium uit de volgende leden: Marnix Norder (voorzitter), James Lidth de Jeude, Nina Tellegen, Petra Reijntjes, Bert Blase, Mei Li Vos, Margot Kraneveldt, Gritta Nottelman en Roland Kip. Het presidium bereidt het traject naar het congres voor en leidt de discussies en de besluitvorming op het congres. Voorts is het presidium verantwoordelijk voor het leiden en modereren van de discussies in de Adviesraad Verenigingszaken en de Politieke Ledenraad. Het presidium komt met regelmaat bijeen. Het presidium is het orgaan dat toeziet op een goede en transparante naleving van besluitvormingsprocessen binnen de partij. Het fungeert ook als stembureau en stelt het de uitslag vast van ledenraadplegingen.

In 2011 vond er één ledenraadpleging plaats over het partijvoorzitterschap.

2.1.5.2 Adviesteam conflictbeheersing en conflicthantering

Politiek is emotie en bij emotie horen conflicten. In afdelingen en fracties ontstaan soms problemen die op enig moment gemeld worden aan het partijbestuur. Het partijbestuur tracht dan een oplossing te vinden. Johanna Haanstra, Gaby van de Biggelaar en Bert Otten zijn binnen het partijbestuur hiervoor portefeuillehouder. Ter ondersteuning van het partijbestuur is het PvdA adviesteam ingesteld. Een team van ervaren en deskundige partijgenoten die - zodra er een conflict wordt gesignaleerd en helder is wat de aard en inhoud ervan is - voor het partijbestuur onderzoek doet. In deze onderzoeksfase wordt met alle betrokkenen gesproken en wordt er advies aan het partijbestuur uitgebracht. Op basis hiervan kan het partijbestuur dan besluiten nemen. In 2011 heeft het partijbestuur in een vijftal afdelingen/fracties een

commissie van onderzoek c.q. bemiddeling ingeschakeld. In twee gevallen heeft dat niet het gewenste resultaat gehad en leidde het tot formele terugroepingsverzoeken.

Gelukkig is het niet altijd nodig om leden van het Adviesteam in te schakelen. Soms was het voldoende om één een of meerdere keren telefonisch advies te geven of om het proces op afstand te begeleiden.

2.1.5.3 Beroepscommissie

De beroepscommissie bestaat uit drie leden, te verkiezen door het congres voor een periode van vier jaar. Cathrijn Haubrich (voorzitter) Maarten Oosterhagen en Henk Peeters. Vervangende leden zijn Winnie Blok, Peter de Haan en Patricia Dijksteel. Ambtelijke ondersteuning wordt verleend door Coby Admiraal (Verenigingszaken) en Martijn Brandenburg (scoutingfunctionaris). In de periode 2011 kreeg de beroepscommissie een zaak voorgelegd waarover zij een bindende uitspraak moest doen.

2.1.5.4 Reglementencommissie

De Reglementencommissie is een door het partijbestuur ingestelde commissie, die het partijbestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over de statuten en reglementen van de PvdA. In 2011 waren de volgende personen lid van de Reglementencommissie: Arie de Jong (voorzitter), Jan Reerink, Judith de Jong en Mieke Bos. De ambtelijke ondersteuning werd in 2011 verleend door Coby Admiraal (Verenigingszaken). De Reglementencommissie heeft het partijbestuur meermalen geadviseerd in de aanpassing en toepassing van de statuten en reglementen. In januari 2011 heeft het congres ingestemd met het plan van aanpak integrale herziening statuten en reglementen. De aanleiding is dat de statuten en reglementen van de PvdA ongeveer 20 jaar geleden voor het laatst integraal zijn herzien. Sindsdien is er veel veranderd in statuten en huishoudelijk reglement, vooral door veranderingen op organisatorisch gebied. Al deze veranderingen hebben de statuten en reglementen er niet duidelijker en overzichtelijker op gemaakt. De opdracht aan de commissie komt er kortweg op neer om de statuten en het huishoudelijk reglement als geheel opnieuw te ordenen en toegankelijker te maken voor de gebruiker.

Bouke Arends, Bert Otten en Gaby van den Biggelaar zijn namens het partijbestuur de portefeuillehouders.

2.1.5.5 Adviescommissie Kandidaatstelling

De permanente Adviescommissie Kandidaatstelling is eind 2009 door het partijbestuur ingesteld. De commissie heeft als belangrijkste taak om per verkiezing (Tweede Kamer, Eerste Kamer, Europees Parlement) de ontwerpkandidatenlijst op te stellen. De adviescommissie kandidaatstelling heeft enkel in de maand januari van 2011 werkzaamheden verricht in de voorbereiding op de vaststelling van de kandidatenlijst op het congres en ter toelichting en verdediging van de kandidatenlijst en individuele kandidaten tijdens de bespreking van de kandidatenlijst op het congres. Ella Kalsbeek was de voorzitter van de Adviescommissie Kandidaatstelling. De vaste kern van de commissie wordt gevormd door: Marja Bijl, vicevoorzitter (tevens portefeuillehouder partijbestuur), Fouad Sidali (tevens portefeuillehouder partijbestuur), Hamit Karakus, Kees Boef, Saskia Noorman-Den Uyl.

2.1.5.6 Scoutingcommissie

De permanente scoutingcommissie is in de loop van 2009 door het partijbestuur ingesteld voor het mobiliseren van al dan niet bewezen politiek en bestuurlijk talent. De scoutingcommissie werkt nauw samen met de regionale scouts, die in de 12 gewesten, in de grotere afdelingen en in de diverse netwerken van de partij scoutingwerk verrichten. In de kerngroep van de scoutingcommissie zitten Hamit Karakus, Aleid Wolfsen, Herman Krommendam, Cees Bijl, Steven de Waal, Hannah Belliot, Pierre, Heijnen, Monique Quint, vertegenwoordiger van het Centrum voor Lokaal Bestuur. In het partijbestuur waren Mohammed Essafi en Marja Bijl portefeuillehouder scouting.

2.1.6 Diverse bijeenkomsten

2.1.6.1 Een ander Nederland.

Op 16 januari is een bijeenkomst gehouden met SP, GroenLinks en de PvdA over linkse samenwerking. Roemer, Sap en Cohen gingen in gesprek over het sociale gezicht van Nederland. De bijeenkomst is gehouden in de Brakke grond in Amsterdam en had het karakter van een festival met zeer veel externe gasten, columnisten, muzikanten en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties. Meer dan 1600 bezoekers kwamen langs en het genereerde veel media aandacht.

2.1.6.2 Uitslagenavond 2 maart

Voor de uitslag van de provinciale statenverkiezingen is de uitslagenavond gehouden in het Paard van Troje in Den Haag.

2.1.6.3 1 mei viering 2011 (65 jarig bestaan van de PvdA)

Op 1 mei, de Dag van de Arbeid, is de jaarlijkse 1 meiviering groots gevierd vanwege het 65 jarig bestaan van de Partij van de Arbeid. De viering werd gehouden in de Nieuwe Buitensocieteit in Zwolle. Met discussies over de verschillende decennia met gasten uit die tijd: Roel de Wit en professor Kobben over de jaren '40-'50, Hedy 'd Ancona en Jan Pronk over de jaren '60 – '70 en de drie leiders Wim Kok, Wouter Bos en Job Cohen over de periode vanaf de jaren '80 tot heden. Er was muziek van Manouschka Zegelaar Breedveld en een petje af petje op-quiz over wie de historie van de PvdA. Meer dan 500 man waren erbij aanwezig.

2.1.6.4 PvdA commissie internationaal –PvdA visie op buitenland beleid

Begin 2011 stelde het partijbestuur van de PvdA een commissie onder leiding van Nico Schrijver (Eerste Kamerlid) in om een vernieuwde visie op buitenland beleid te schrijven. Hiervoor zijn diverse debatten in het land gevoerd. In de paragraaf van het Internationaal secretariaat staan deze bijeenkomsten nader beschreven. Overigens is de resolutie vastgesteld op het congres in januari 2012.

2.1.6.5 Publieke sector

Vanaf begin 2011 is er een commissie onder leiding van partijvoorzitter Lilianne Ploumen ingesteld om een hernieuwde sociaaldemocratische visie op de publieke sector te ontwikkelen. Door werkbezoeken, gesprekken met burgers en professionals en bijeenkomsten met onze bestuurders is de praktijk van de publieke sector verkend. Er zijn drie grote bijeenkomsten georganiseerd om te debatteren over deze nieuwe visie. 10 oktober in Rotterdam, 12 oktober in Eindhoven en 13 oktober in Zwolle. Tot slot is er op zaterdag 15 oktober in Amsterdam het Queetz festival over veiligheid gehouden. Op deze dag stonden de ideeën centraal die mensen via pvda.queetz.com hebben aangeleverd centraal. De resolutie Publieke sector die is vastgesteld op het congres in januari 2012, is een goed beginpunt voor het vervolg dat aan de gevoerde debatten gaat worden gegeven.

2.1.7 De ledenraadpleging voor het voorzitterschap

Op 3 oktober kondigde Lilianne Ploumen haar vertrek als voorzitter aan. De voorzitter van de PvdA wordt rechtstreeks door de leden gekozen via een ledenraadpleging. In de periode van donderdag 1 december 2011 9:30u tot en met vrijdagmiddag 16 december 2011 12:00 uur is er een ledenraadpleging gehouden voor de voorzitter van het partijbestuur. Aan de raadpleging hebben de volgende drie kandidaten meegedaan:

- Piet Boekhoudt
- René Kronenberg
- Hans Spekman

Bij deze ledenraadpleging hebben 18.806 leden hun stem uitgebracht. 80,1% van de uitgebrachte stemmen zijn via het internet uitgebracht en 19,9% via het terugsturen van het stembiljet. Dit leidt tot een opkomstpercentage van 35,1% (minimale vereiste is 15%).

Na één stemronde heeft Hans Spekman een absolute meerderheid van 81,8% met 15126 stemmen. De nummer twee is Piet Boekhoudt met 1815 stemmen (9,8%). De nummer drie is René Kronenberg met 1543 stemmen (8,3%).

2.2 Internationaal secretariaat

De PvdA is een partij met een lange en trotse traditie in internationale samenwerking en maakt als vereniging deel uit van een groot Europees en internationaal netwerk van sociaaldemocratische partijen. De Internationaal Secretaris, Marije Laffeber, vertegenwoordigde de PvdA van december 2003 t/m januari 2012 in die netwerken en onderhield de bilaterale contacten met zusterpartijen. De PvdA nam ook in 2011 deel aan verschillende bijeenkomsten, conferenties en fact-finding missies georganiseerd door de Socialist International (SI) en de Party of European Socialists (PES). De Internationaal Secretaris was aanwezig op verschillende partijcongressen van zusterpartijen en er werden verschillende werkbezoeken geïnitieerd.

Daarnaast levert de Internationaal Secretaris een actieve inhoudelijke en organisatorische bijdrage aan het internationale debat in de partij door middel van het initiëren en faciliteren van debatten en activiteiten voor leden en belangstellenden van de PvdA over internationale thema's. De Internationaal Secretaris is lid van het partijbestuur en werd in 2011 ondersteund door één parttime medewerker en één dag in de week door een secretaresse. Belangrijke thema's op de internationale agenda van de PvdA in 2011 waren de Arabische lente, de discussie en voorbereiding van een nieuwe internationale resolutie, samenwerking in PES verband en de hervorming van de Socialistische Internationale.

2.2.1 Socialist International (SI)

De SI telt ruim 140 sociaal democratische en socialistische lidpartijen in meer dan 100 landen. Belangrijk doel van de SI is het bevorderen van internationale solidariteit, het uitwisselen van informatie en het innemen van gezamenlijke politieke standpunten. De sociaaldemocratie is een internationale beweging, die zijn oorsprong vindt in internationale samenwerking en solidariteit. Daarom werd de SI ruim 100 jaar geleden opgericht. De PvdA is sinds 1946 lid van de Socialist International.

De PvdA heeft zich de afgelopen tien jaar actief ingezet voor veranderingen in structuur en cultuur van de Socialist International: democratisering en modernisering van de organisatie, heroriëntatie op politieke doelstellingen voor de toekomst en het opschonen van de ledenlijst. Door de Arabische lente (die leidde tot een interne crisis in de SI) en door grote druk van de PvdA in samenwerking met de Duitse, Zweedse, Oostenrijkse en andere zusterpartijen, ook van buiten Europa, is deze noodzakelijke hervorming eindelijk breed gedragen bovenaan de agenda gekomen. In 2011 is gewerkt aan een concreet gezamenlijk hervormingsvoorstel, dat tijdens de SI council in januari 2012 is aangenomen en waaraan uitvoering gegeven moet worden.

Vanwege de laatste ontwikkelingen in het Midden-Oosten, organiseerde Socialist International samen met haar lidpartijen in Israël en de Palestijnse gebieden op 9 t/m 11 juni een SI Middle East Committee meeting, waaraan werd deelgenomen door de PvdA. De politieke ontwikkelingen in de Arabische wereld stonden ook centraal tijdens de SI council (algemene ledenvergadering) op 1 en 2 juli en tijdens de Council van de Socialist International Women op 28 en 29 juni. De Arabische lente zorgde ervoor dat in 2011 eindelijk werd aangevangen met het opschonen van de ledenlijst van de SI.

2.2.2 Partij van Europese Socialisten (PES)

De Partij van Europese Socialisten (PES) is de Europese samenwerkingsorganisatie van sociaaldemocratische en socialistische partijen, die momenteel 33 lidpartijen telt in de EU en aangrenzende landen als Noorwegen. Marije Laffeber was van 2006 tot begin 2012 namens de PvdA lid van de PES presidency (PES hoofdbestuur). De PvdA is op verschillende manieren betrokken bij het inhoudelijke debat binnen de PES en afstemming tussen partijleiders. De coördinatie van zowel de inhoudelijke, als ook de organisatorische voorbereiding van deelname aan PES activiteiten ligt bij de Internationaal Secretaris.

In 2011 lag het inhoudelijke zwaartepunt binnen de PES vooral op de voortdurende wereldwijde economische en financiële crisis en hervorming van de financiële systemen. Op het gebied van buitenlands beleid was de Arabische lente en de samenwerking met groepen in deze regio verreweg het belangrijkste thema. De PES stelde een Taskforce on Arab revolutions (Arab spring) in, waaraan de Internationaal Secretaris deelnam. Verder werd in 2011 gewerkt aan de

eerste voorbereidingen van de Europese verkiezingen in 2014, door de start van een proces om te komen tot een “fundamentalprogramme” en vaststelling van een procedure voor een gezamenlijke kandidaat voorzitter voor de Europese commissie. De PvdA nam met verschillende vertegenwoordigers actief deel aan thematische PES netwerken, bijvoorbeeld over jeugdwerkloosheid, sociaal Europa, duurzaamheid en buitenlands beleid.

De PES congresdelegatie vormt de afvaardiging van de PvdA naar het PES congres en de council. Daarnaast consulteert de Internationaal Secretaris de PES congresdelegatie ter voorbereiding van PES vergaderingen. De PES congresdelegatie van de PvdA bestaat (op basis van de weging van de PES) uit maximaal 10 PvdA vertegenwoordigers. Vier personen uit hoofde van hun functie: de Internationaal Secretaris, de partijleider, een vertegenwoordiger uit de Tweede-Kamerfractie en een vertegenwoordiger uit de Eurodelegatie. Het PvdA congres in Groningen in januari 2011 koos Kirsten Meijer, Jan Hofsté, Janna Besamusca, Joris Jurriëns, Jolein Baidenmann en Gerard Oosterwijk in de PES congresdelegatie.

Op 24 november organiseerde de PES haar jaarlijkse council (algemene ledenvergadering) in Brussel. Tijdens de council werd Sergei Stanishev (oud premier van Bulgarije) benoemd tot interim voorzitter. Hij volgde Poul Nyrup Rasmussen op, die zijn werkzaamheden om gezondheidsredenen neerlegde. De council nam een PES beginselprogramma, een verklaring over de crisis in de Eurozone en het procedurevoorstel gezamenlijke kandidaat 2014 aan. Op 25 - 26 november organiseerde de PES een progressieve conventie in Brussel, waaraan door meer dan 2000 mensen, onder wie vele PES-activists uit Nederland, werd deelgenomen. De PvdA leverde een actieve bijdrage aan het werk binnen de PES Women en de Europese Senioren Organisatie gelieerd aan de PES en nam deel aan verschillende conferenties georganiseerd door de Foundation for European Progressive Studies (FEPS).

2.2.3 Publieksactiviteiten en ledendebatten in Nederland

Het Internationaal Secretariaat levert een actieve inhoudelijke en organisatorische bijdrage aan het internationale debat in de partij. Onder meer door middel van het initiëren, organiseren, het mede-organiseren en faciliteren van debatten en activiteiten voor leden en belangstellenden van de PvdA over internationale thema's. In 2011 kreeg het debat over internationale zaken in de partij een extra impuls door het opstellen van de nieuwe visie van de PvdA op buitenlands beleid, resulterende in de aanneming van de internationale resolutie op het PvdA congres januari 2012.

Er werden verschillende publieksdebatten en ledenbijeenkomsten georganiseerd in samenwerking met gelieerde organisaties en met deelname van volksvertegenwoordigers van de PvdA en maatschappelijke organisaties: 1 april – PvdA symposium ‘Arabische lente – democratie en ontwikkeling’, 24 – 26 juni – PvdA zomerschool internationale samenwerking, 16 september – PvdA buitenlandconferentie, 24 oktober – debat ‘de crisis in de Eurozone, hoe nu verder?’, 29 oktober – debat ‘toekomst Nederlandse buitenlandbeleid’, 10 november – inspraakbijeenkomst ter voorbereiding van PES council en conventie. Daarnaast organiseerde het Internationaal Secretariaat in de aanloop naar het PvdA congres een vijftal debatten over de concept resolutie in samenwerking met afdelingen en gewesten. Ook nam de Internationaal Secretaris actief deel aan verschillende debatten georganiseerd door maatschappelijke organisaties en trad zij in de media over onder meer de aanslagen in Noorwegen, de Arabische lente en de Socialistische Internationale.

2.2.4 Werkgroepen en netwerken

De PvdA heeft een aantal erkende landelijke werkgroepen en netwerken, waarbij de Internationaal Secretaris bij betrokken is. Het gaat hierbij om : de Zuid Noord Commissie (ZNC), de Landelijke Adviesgroep Ouderenbeleid (LAO) en de in 2011 nieuwe erkende landelijke netwerken: Werkgroep Recht in het Midden-Oosten en het PvdA Defensie Netwerk. In 2011 werkte het Internationaal Secretariaat in samenwerking met alle lokale en regionale Europagroepen in de partij aan de oprichting van een landelijke PvdA Europawerkgroep.

2.2.5 Bilaterale contacten met zusterpartijen en internationale bezoekersprogramma's

In 2011 ontving de Internationaal Secretaris diverse vertegenwoordigers van zusterpartijen en andere progressieve netwerken en organisaties in Amsterdam. Ook was de PvdA vertegenwoordigd op verschillende congressen van zusterpartijen en werden enkele werkbezoeken georganiseerd, bijvoorbeeld in het kader van het uitwisselen van campagne ervaringen. Als gebruikelijk, organiseerde het Internationaal Secretariaat een internationaal bezoekersprogramma voor vertegenwoordigers van zusterpartijen, progressieve samenwerkingsorganisaties en

ambassades tijdens het PvdA congres. Daarnaast was het Internationaal Secretariaat verantwoordelijk voor de komst en het programma van de internationale gastspreker tijdens het congres, Sigmar Gabriel (SPD).

2.2.6 Website en nieuwsbrief

In 2011 verzorgde het Internationaal Secretariaat wederom regelmatig een internationale nieuwsbrief, die werd verzonden aan PvdA leden en belangstellenden die zich hiervoor via de website hadden aangemeld. De website van het Internationaal Secretariaat werd door het Internationaal Secretariaat van Europees en internationaal nieuws, aankondigingen en andere publicaties voorzien. www.internationaal.pvda.nl.

2.2.7 Stichtingen

De internationaal secretaris heeft vanuit haar functie zitting in de besturen van de Alfred Mozer Stichting en de Evert Vermeer Stichting. Ook in 2011 nam zij deel aan de bestuursvergaderingen van beide stichtingen.

2.2.8 Lidmaatschappen

De PvdA is lid van een aantal internationale partijpolitieke organisaties waaraan contributie wordt betaald. In 2011 bedroeg de jaarlijkse contributie aan de PES 27.860 euro, de jaarlijkse contributie aan de ESO 500 euro en de contributie aan de Socialist International 11.200 Britse pond sterling.

2.3 Verenigingszaken

Het jaar 2011 heeft voor Verenigingszaken in de eerste maanden in het teken gestaan van de verkiezingen voor de Provinciale Staten. Daarbij is gewerkt aan de uitbouw van PvdA Vooruit!, inzetten van nieuwe methoden voor fondsenwerving, de intensivering van scouting en de uitbreiding en het inzetten van het vernieuwde opleidingsaanbod.

PvdA Vooruit! is gericht op het vitaliseren van de vereniging PvdA, door goede ideeën, energieke leden en kleine en grote succesverhalen uit de partij bij elkaar brengen. Vitale afdelingen, gewesten, netwerken en groepen van partijgenoten zijn nodig om permanent campagne te voeren, hebben een aanzuigende werking op nieuwe leden, vormen het actieve netwerk van de partij in de samenleving en zijn een bron van talent. Vandaag, én morgen. Want een vitale partij werkt ook aan de toekomst. PvdA Vooruit! brengt de vereniging in conditie om actief en zichtbaar te zijn. PvdA Vooruit! is bewust ingestoken als een beweging van onderop. Want de kennis en enthousiasme zit al in de vereniging. Het enige wat we moeten doen is zorgen dat die kennis en enthousiasme zich als een olievlek over het land en de vereniging uitbreidt.

2.3.1 Consulenten

Het focuspunt van de consulenten lag vooral in het PvdA Vooruit! programma.

Dit hield een verandering in voor de manier van werken en daarmee ook de rolinvulling van de consulenten. Waar zij eerst hun tijd en aandacht verdeelden over alle afdelingen is er nu een focus aangebracht op enkele afdelingen en die met een grondig adviestraject een wezenlijke stap verder geholpen zijn in het vitaliseren van de organisatie. Tevens is de focus verschoven van hulpbehoevende zwakke afdelingen en conflicten, naar afdelingen met potentie. Daarmee is de houding van passief (aannemen van vragen) naar actief (opzoeken van mogelijkheden) veranderd, en wordt er meer output bereikt met minder tijd en energie.

Naast dit kanaliseren en focussen van de consulenten in vitaliseren hebben ze een rol in het Vooruit! programma op de volgende punten:

- Verzamelen van lokale successen en die in het licht zetten.
- Koppelen van vraag en aanbod tussen afdelingen.
- Lokale bijeenkomsten in het kader van vitale afdelingen.

Verder waren de bezigheden van consulenten nog gericht op:

- Ondersteuning van de provinciale statencampagne op lokaal niveau.
- Deelname in taskforces om lokaal kennis te laten maken met de principes van vitaliseren.
- Deelname in taskforces als ondersteuning voor lokale permanente campagne.
- Deelname in taskforces om lokale permanente scouting op te starten.
- Ondersteuning bij sprekersaanvragen en evenementen in afdelingen.
- Signaleren van conflicten in afdelingen.

2.3.2 Training & Opleiding: de Suze Groenewegschool

De Suze Groenewegschool heeft in 2011 cursussen verzorgd voor lokale politici, actief kader en nieuwe leden.

Voor lokale politici werd een aantal cursussen gemeenteraadsfinanciën georganiseerd. Nieuwe Statenleden konden meedoen aan de Statenleergang. Ook dit jaar hebben weer veel raadsfracties gebruik gemaakt van het 'op maat' aanbod voor specifieke trainingen. Om samenwerking tussen raadsfracties en lokale afdelingsbesturen te stimuleren werden 'dynamische team'-dagen georganiseerd. Op diverse plaatsen in het land werden trainingen in het voeren van functioneringsgesprekken georganiseerd.

Wegens succes in 2010 werd voor de tweede keer de Jan Schaeferleergang georganiseerd voor leden die zich willen verdiepen in partij, haar geschiedenis en ideologie en ontwikkelingen in een brede politieke context.

Voor de 29ste keer werd de ROSA-leergang georganiseerd voor PvdA leden die zich willen oriënteren op een actief lidmaatschap.

Tijdens de 'PvdA-Vooruit!'-dagen werden trainingen en workshops georganiseerd, gericht op het vitaal maken en houden van de lokale afdelingen.

Ook in 2011 werd de Zomerschool, een driedaagse opleiding voor enthousiaste jonge PvdA leden georganiseerd en vond er een verdiepingscursus 'Geschiedenis en Ideologie' voor geïnteresseerden plaats.

2.3.3 Scouting en werving

De permanente scoutingcommissie is in de loop van 2009 door het partijbestuur ingesteld om voor de partij de potentiële kandidaten voor tal van volkvertegenwoordigende en bestuurlijke functies in de PvdA te scouten. De scoutingcommissie werkt nauw samen met de regionale scouts, die in de 12 gewesten, in de grotere afdelingen en in de diverse netwerken van de partij scoutingwerk verrichten. In de kerngroep van de scoutingcommissie zitten Hamit Karakus, Aleid Wolfsen, Herman Krommendam, Cees Bijl, Steven de Waal, Hannah Belliot, Pierre Heijnen, Monique Quint, vertegenwoordiger van het Centrum voor Lokaal Bestuur. In het partijbestuur waren Mohammed Essafi en Marja Bijl portefeuillehouder scouting.

2.3.4 Ledenmanagement en Fondsenwerving

In 2011 is een aantal acties ingezet om leden te werven. We zagen in 2011 een netto daling van ons ledenaantal van 2,4%. De lokale afdelingen hebben alle leden die 25 of 50 jaar lid waren een jubilarisspeld uitgereikt. In 2011 bestond de PvdA 65 jaar en hebben we de leden van het eerste uur bedankt met de Drees penning. In totaal waren er in 2011 2.019 jubilarissen. Verder hebben we de uitstroom van leden onder meer door middel van belacties beperkt. De uitstroom in 2011 was 6,9%, een lichte stijging ten opzichte van 2010 (6,1%). In het voorjaar hebben we met een brief een fondsenwervingsactie onder de leden uitgezet.

Ook is voor het eerst geëxperimenteerd met het werven van fondsen via de beschikbare e-mailadressen van onze leden. In 2011 hebben deze wervingsacties tezamen ruim € 235.000,- opgeleverd.

In 2011 hebben we een aantal trainingen over vrijwilligersmanagement aan lokale afdelingen gegeven (als onderdeel van de training ledenbehoud). Op het partijbureau was het hele jaar een belteam actief dat nieuwe leden verwelkomde en we hebben de registratie van vrijwilligers via mijn.pvda.nl verbeterd.

2.3.5 Diversiteit

In 2011 zijn in het diversiteitbeleid vervolgstappen gezet richting gemeenteraadsverkiezingen van 2014, gericht op scouten, werven, ontwikkelen en behouden van divers talent. Hiervoor is ondersteuning geboden aan afdelingen, kennis verzameld over de mate van participatie en uitval, gewerkt aan de uitbouw van het aantal regionale vrouwennetwerken, en de actieve samenwerking tussen deze netwerken en de landelijke vrouwenorganisatie.

Verder is er gewerkt aan het vergroten van de effectiviteit van een groeiend aantal netwerken en (doel)groepen, als organisator van activiteiten, potentiële kweekvijvers en kennis gremia.

2.4 Politiek Strategische Ondersteuning (PSO)

De afdeling PSO heeft een belangrijke rol in de politiek-strategische ontwikkeling van de partij. Dat betreft enerzijds het mede uitzetten en ontwikkelen van de politieke –en communicatiestrategie van de partij. Anderzijds speelt de afdeling PSO een belangrijke rol bij het organiseren van het permanente politieke debat in de partij en de politiek-strategische ondersteuning van haar geledingen. PSO biedt daarnaast ondersteuning aan het partijbestuur op politiek-strategisch en inhoudelijk vlak. In campagnetijd vormt PSO de kern van het campagneteam.

In de eerste helft van het jaar stonden de verkiezingen voor de Provinciale Staten en de Eerste Kamer centraal. Eind van het jaar heeft PSO tal van activiteiten gericht op permanente campagne ondernomen en afdelingen in het land ondersteund bij het opzetten van een lokale campagnestructuur. Tevens heeft de afdeling de inhoudelijke ontwikkeling van een tweetal inhoudelijke resoluties ondersteund: een over het internationaal beleid en een over de toekomst van de publieke sector.

De unit PSO kent daarmee 6 kerntaken

- Dagelijks bijhouden/monitoren politieke ontwikkelingen en vertalen in ‘rapid response’ activiteiten.
- Inhoudelijke en politiek-strategische ondersteuning partijbestuur.
- Coördinatie van voorlichting en communicatie binnen de partij, van onder andere bewindspersonenoverleg, fractie(s)beraad, partijbestuur.
- Verantwoordelijk voor de afstemming en taakafbakening daar waar er sprake is van partijbelang.
- Agendasetting en boodschapontwikkeling: organisatie proces, onderzoek en concurrentieanalyse.
- Specifieke ondersteuning van voorzitter en internationaal secretaris

2.4.1 Taakgroep Communicatie

De taakgroep communicatie heeft zich voornamelijk gericht op de website en de online aanwezigheid van de partij, het ledenblad Rood, de spotjes voor Zendtijd Politieke Partijen en natuurlijk op verschillende campagne-uitingen. Verder voorzag de taakgroep Communicatie verschillende afdelingen binnen het partijbureau van communicatieadvies. Algemeen doel van de taakgroep is om de leden, kader, volksvertegenwoordigers en bestuurders in alle geledingen te ondersteunen om de standpunten en de idealen van de PvdA voor het voetlicht te brengen.

2.4.1.1 Activiteiten

Website

Voor de PvdA zijn de nieuwe media van groot belang, zowel voor de communicatie met de leden als voor het contact met de kiezers. In 2009 en 2010 is er een enorme slag gemaakt op online gebied, met een nieuwe site, die ingebed is in een degelijke internetstrategie, zodat social networks worden gefaciliteerd. In 2011 zijn de online activiteiten verder uitgebreid, onder andere door een online redacteur aan te nemen.

Opstellen van Media Monitor

Vijf dagen in de week verzorgt de afdeling communicatie de Media Monitor (MM). Deze wordt verstuurd naar alle gremia van de landelijke politiek (fractie Den Haag, Eerste Kamer, Brussel en partijbureau Amsterdam). Aan de hand van de mediamonitor wordt gekeken wat er voor reactie van de PvdA moet komen. Dat is voornamelijk een reactie via de website of voor Kamerleden bij het stellen van vragen in de Tweede Kamer.

Nieuwsbrief

Iedere week wordt er een nieuwsbrief verstuurd aan leden en belangstellende met het laatste nieuws uit de partij, het kabinet en de fractie. Er is ook aandacht voor discussiefora en de agenda in de brief. De nieuwsbrief bevat al het belangrijkste nieuws van de week, is visueel aantrekkelijk en wordt elke vrijdag verzonden.

Ledenblad Rood

Het ledenblad Rood verscheen in 2011 4 maal in een oplage van 60.000. Het blad speelt een belangrijke rol in de binding met de leden en wordt breed gewaardeerd. Het format van Rood wordt goed bewaakt door redactie en redactieraad en er is een continu proces van kwaliteitsverbetering gaande. In 2011 is de vormgeving vernieuwd.

Zendtijd Politieke Partijen

Voor de zendtijd politieke partijen maken we tv-spots van 3 minuten. In 2011 zijn er 2 verschillende filmpjes gemaakt.

Youtube

De PvdA heeft haar eigen YouTubekanaal. Hiervoor worden structureel filmpjes gemaakt. Losstaande clips, maar ook video's in reactie op vragen die bij de partij binnen komen.

Campagne

Groot onderdeel van de activiteiten van de afdeling communicatie besloeg het werk voor de Provinciale Staten Verkiezingen van maart 2011. Hiervoor werden onder andere verschillende lokale kranten en flyers gemaakt, verkiezingsposters, aparte websites, abripostercampagnes en radio- en tv spots ontwikkeld. Daarnaast werd de media-inkoop verzorgd door de taakgroep communicatie.

2.4.2 Taakgroep Boodschapontwikkeling en strategie

De taakgroep Boodschapontwikkeling en Strategie heeft bijgedragen aan de organisatorische en programmatische vernieuwing van de PvdA. Zij leverde input voor de PvdA als krachtige ideeënpartij, door inhoudelijke ondersteuning van het schrijven van de provinciale verkiezingsprogramma, door inhoudelijke discussies over maatschappelijke vraagstukken te organiseren en door partijvoorzitter en partijbestuur inhoudelijke ondersteuning te bieden. Verder is de taakgroep voornamelijk bezig geweest met de inhoudelijke en politiek-strategische ondersteuning Provinciale Statenverkiezingen van 2011. In al haar werk stemt de strategische unit af met fractie in Den Haag en komt zij tot een duidelijke taakverdeling.

2.4.3 Taakgroep Projectgroep Permanente Campagne

In het najaar van 2010 is de projectgroep Permanente Campagne in het leven geroepen. Doel van deze projectgroep is om een aantal belangrijke en steeds terugkerende campagneonderdelen een structurele plaats en inbedding in de organisatie te geven, zoals het verder vormgeven van het canvas- en vrijwilligersbeleid, het continue beschikbaar stellen van campagnemateriaal en het versterken van het doelgroepenbeleid. Daarnaast monitort de projectgroep voortdurend het nieuws en speelt daar waar nodig op in door aan te sluiten bij acties of door zelf activiteiten te organiseren. In 2011 heeft deze nieuwe taakgroep tal van demonstraties, evenementen en zichtbaarheidsacties georganiseerd zoals:

- Manifestaties rondom sluiting van bedrijven als Organon
- Bijeenkomst met SP en GroenLinks "Een ander Nederland"
- Demonstraties tegen bezuinigingsmaatregelen kabinet (WWNV, onderwijs, zorg)
- 5 landelijke canvaszaterdagen met PvdA-afdelingen

2.4.4 Provinciale Statenverkiezingen

De afdeling PSO vormt in campagnetijd de kern van het campagneteam. In het eerste kwartaal van 2011 stonden de verkiezingen voor de Provinciale Staten centraal. Samen met medewerkers van de afdeling Verenigingszaken en de PvdA afdelingen in het land heeft PSO in die maanden op strategisch en uitvoerend niveau campagne gevoerd. Na de zomer van 2010 zijn de eerste stappen gezet in de voorbereiding van de Provinciale Statenverkiezingen van maart 2011. In nauwe samenwerking met de gewesten van de Partij van de Arbeid zijn er tal van activiteiten en debatten georganiseerd en is er in grote hoeveelheid betaalde media ingekocht. In het verlengde van de Provinciale Statenverkiezing vond de verkiezing van de Eerste Kamer plaats. De inzet heeft geresulteerd in het halen van twee belangrijke doelstellingen: stabilisatie van de hoeveelheid zetels in de Eerste Kamer en het verhinderen van een meerderheid in de Eerste Kamer van de gedoogcoalitie.

2.5 Services

Services is als beheersorganisatie verantwoordelijk voor alle ondersteunende dienstverlening aan de vereniging, de neveninstellingen en het partijbureau.

De belangrijkste taken zijn het optimaliseren en beheren van de facilitaire dienstverlening, het systeembeheer en beheer van de webomgeving, het ontwikkelen en uitvoeren van een planning en control cyclus, het voeren van de ledenadministratie en het voeren van de financiële administratie.

Voor neveninstellingen, gewesten en afdelingen zijn de belangrijkste taken het ondersteunen van de volledige webomgeving, het maken van al het materiaal (ontwikkeld door Verenigingszaken en/of PSO) inclusief het beheer van de webwinkel, het versturen van mailings, het verstrekken van rapportages en het ondersteunen van penningmeesters bij het voeren van het financieel beheer en financiële administratie.

In 2011 is geen wijziging opgetreden in de opzet en inrichting van Services.

2.5.1 Financiën en administratie

Financiën en administratie laten de financiële processen zo optimaal mogelijk verlopen. Zij bewaakt met een proactieve houding de planning en control cyclus en het rapporteren, waardoor budgethouders geholpen worden bij het realiseren van de gestelde doelen binnen de afgesproken budgetten. Tevens zorgt zij voor een accurate verwerking van de gegevens van medewerkers en de leden van de PvdA en haar neveninstellingen.

2.5.1.1 Kerntaken

- Ontwikkelen en publiceren van rapportages aan bestuur, units en neveninstellingen
- Ondersteuning van bestuur, units, neveninstellingen, gewesten en afdelingen t.a.v. begrotingen, jaarrekeningen en opdrachten
- Zorg dragen voor de (digitale) factuurstroom en betaling van rekeningen
- Ontwikkelen en beheren van planning en control cyclus
- Het verwerken van aanmeldingen van leden, belangstellenden of informatie aanvragers
- Het verwerken van opzeggingen, mutaties, overlijdensberichten, bestellingen.
- Het bijhouden van de functionarissen op alle niveaus.
- Het administratief verwerken van de contributies, opdrachten en donaties
- Voorbereidingen voor congressen.
- Verwerken van nieuwe medewerkers, mutaties en vertrek medewerkers in de loonadministratie
- Uitbetaling van salarissen

2.5.1.2 Activiteiten

In 2011 is de inrichting van de financiële administratie verbeterd zodat budgethouders sneller en duidelijker inzicht hebben in de budgetten en in de uitputting daarvan. Het financieel beheer is daarmee verbeterd.

Het Online Administratie Systeem is geïmplementeerd; hiermee kunnen de afdelingen hun financiële administratie en verantwoording voeren. Door de uniformiteit wordt het eenvoudiger om een totaalbeeld van alle afdelingen samen te stellen.

In 2011 is na een grondige selectie een nieuwe keuze gemaakt voor een huisbankier. Ook is een hernieuwde keuze voor een externe accountant gemaakt; met ingang van de jaarrekening neemt deze de jaarrekeningcontrole voor zijn rekening.

2.5.2 ICT / Webservices

ICT / Webservices heeft tot taak het wegnemen van de technische zorg bij de eindgebruikers met betrekking tot IT en communicatietechnologie. De support aan eindgebruikers en continuïteit van de interne en externe faciliteiten is belangrijk voor alle bedrijfsprocessen van de PvdA en de neveninstellingen.

2.5.2.1 Kerntaken

- Beheer van de hard- en software van systeem en werkplekken, inclusief de (draadloze) infrastructuur
- Beheer extern gehoste systemen zoals DNS, mail en filtersystemen
- Beheer telefonie
- Ontwikkeling en beheer webapplicaties, intranet en extranet (MijnPvdA)

- Het ondersteunen van de functioneel beheerders van de website www.pvda.nl en de ruim 500 websites die binnen het domein pvda.nl vallen
- Het technisch en functioneel applicatiebeheer van de webomgeving;
- Databasemanagement van de database van de ledenadministratie en de webomgeving;
- Ontwikkelen en beheren van de interface tussen de ledenadministratie en de webomgeving;

2.5.2.2 Activiteiten

In 2011 is het nieuwe extranet MijnPvdA operationeel geworden. Het is een self-service platform waarmee de leden al hun gegevens in de ledenadministratie kunnen beheren, daarnaast biedt het functionarissen binnen de vereniging applicaties om de leden- en financiële administratie te voeren en om de congresvoorbereiding, inclusief amenderen en pre-adviseren te stroomlijnen. Om ledenraadplegingen mogelijk te maken is een nieuwe applicatie in gebruik genomen. Om de betrouwbaarheid van de data en applicaties te verhogen is een uitwijk gerealiseerd naar een externe data-opslag. In geval van calamiteiten blijven de belangrijkste processen altijd beschikbaar.

In 2011 is ook de telefooncentrale inclusief toestellen en de achterliggende infrastructuur compleet vernieuwd. Ook werd er een koppeling gemaakt tussen de ledenadministratie en het financiële pakket.

2.5.3 Faciliteiten en logistieke dienstverlening

De afdeling ondersteunt het Partijbureau en neveninstellingen op het gebied van facilitaire dienstverlening, beveiliging en receptie. Daarbij wordt gestreefd naar hoogwaardige services tegen zo laag mogelijke kosten.

2.5.3.1 Kerntaken

- Beheer en onderhoud gebouwen
- Catering
- Receptie en beveiliging
- Repro en post
- Telefonie en centrale

3 • Jaarrekening

3.1 Balans per 31 december 2011

(na winstbestemming)

Activa

	2011		2010	
	€	€	€	€
Vaste activa				
Materiële vaste activa (3.9.1)	1.030.385		603.488	
		1.030.385		603.488
Vlottende activa				
Vorraden	50.588		54.284	
Vorderingen (3.9.3)	949.892		1.167.748	
Effecten (3.9.4)	153.000		336.979	
Liquide middelen (3.9.5)	1.721.426		1.448.724	
		2.874.906		3.007.735
Totaal activa		3.905.291		3.611.223

Passiva

	2011		2010	
	€	€	€	€
Eigen vermogen (3.9.6)				
Algemene reserve (6.1)	615.963		624.781	
Bestemmingsreserve en -fonds (6.2)	1.495.726		1.183.454	
		2.111.689		1.808.235
Voorzeningen (3.9.7)		141.585		263.363
Kortlopende schulden (3.9.8)		1.652.017		1.539.625
Totaal passiva		3.905.291		3.611.223

3.2 Staat van baten en lasten

	Uitkomst 2010	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
	€	€	€	€
Baten				
Contributies (3.10.1)	4.955.823	5.064.000	5.030.417	5.140.900
Fondswervingsactie t.b.v. GR verkiezingscampagne	132.885	-	-	-
Fondswervingsactie t.b.v. TK verkiezingscampagne	345.319	-	-	-
Gewestelijke bijdragen t.b.v. PS verkiezingscampagne	-	-	326.525	-
Fondsenwervingsactie	9.619	270.000	256.840	270.000
Overheidssubsidie (3.10.2.1)	3.016.557	2.781.185	2.974.356	2.251.200
Serviceinkomsten neveninstellingen	-	-	-	165.000
Overige inkomsten (3.10.2.2)	282.198	64.000	74.855	46.720
Contr. Politici en bezoldigd bestuur (3.10.2.3)	1.197.605	1.158.000	1.074.350	1.078.600
	9.940.006	9.337.185	9.737.343	8.952.420
Lasten				
Partijbestuur (3.10.3)	453.691	479.275	507.245	346.000
Alg. directeur/bestuursecretariaat (3.10.4)	902.413	1.046.154	958.362	693.500
Politiek Strategische Ondersteuning (3.10.5)	1.617.708	2.332.055	2.338.046	1.592.400
Verenigingszaken (3.10.6)	2.995.931	3.723.311	3.532.031	2.554.866
Personeel & Organisatie (3.10.7)	608.596		180.154	342.000
Services (3.10.8)	237.968	-	111.225	1.687.197
Algemene kosten (3.10.8)	-	200.266	275.436	929.600
Neveninstellingen (3.10.9)	1.224.516	821.485	823.485	110.300
	8.040.823	8.602.546	8.725.984	8.255.863
Resultaat reguliere activiteiten	1.899.183	734.639	1.011.359	696.557
Afdrachten afdelingen t.b.v. verkiezingen	118.966	-	3.773	-
Campagne GR Verkiezingen 2010	1.068.396	-	-	-
Campagne Tweede Kamerverkiezingen 2010	1.406.168	-	-	-
Campagne PS verkiezingen 2011	74.622	350.000	704.135	-
	2.668.152	350.000	707.908	-
Resultaat	-768.969	384.639	303.451	696.557

	Uitkomst 2010	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
	€	€	€	€
Resultaatbestemming				
<i>Dotaties</i>				
10% PvdA Contributie t.g.v. Verkiezingsfonds	-495.582	-	-	-
Som vrijval spaarfonds t.g.v. Verkiezingsfonds	-991.956	-	-	-
CLB contributie tbv Verkiezingsfonds	-840.216	-804.000	743.030-	-729.100
Gewestelijke bijdragen t.b.v. verkiezingscampagne Verkiezingsfonds	-478.204 - -	- -203.000	326.525- 191.742-	- -202.000
	-2.805.958	-1.007.000	-1.261.296	-931.100
<i>Onttrekkingen</i>				
Vrijval spaarfonds GR verkiezingen tgv VF	709.397	-	-	-
Vrijval spaarfonds PS verkiezingen tgv VF	245.613	-	-	-
Vrijval spaarfonds regionale act. tgv VF	36.946	-	-	-
Spaarfonds GR verkiezingen tgv campagne afd.	118.966	-	-	-
Fonds Vrouwen Partij van de Arbeid	17.391	23.000	19.431	29.500
SF Regionale activiteiten tgv activiteiten 2010	74.622	-	-	-
Onttrekking tbv Permanente Campagne	-	-	221.687	225.000
Onttrekking tgv verkiezingscampagnes Verkiezingsfonds	2.474.564 -	- 606.000	707.908	-
	3.677.499	629.000	949.026	254.500
Saldo mutatie resultaatbestemming	871.541	-378.000	-312.270	-676.600
Resultaat voor bestemmingsreserve	-768.969	384.639	303.451	696.557
Mutatie algemene reserve	102.572	6.639	-8.819	19.957

3.3 Uitgaven op kostensoort

		Uitgaven	Uitgaven
	begroot	Realisatie	Uitgaven
	2011	2011	2010
	€	€	€
Personeel	3.305.361	3.644.433	3.391.489
Facilitair ten laste van de Partij van de Arbeid	441.000	404.393	587.100
Huisvesting ten laste van de Partij van de Arbeid	333.000	400.882	330.884
Kosten P&O, OR en flexplek	210.000	210.358	289.895
Computerkosten ten laste van de Partij van de Arbeid	164.000	197.432	177.600
Bureaunkosten	115.000	138.234	197.387
Overige personeelskosten	100.000	134.260	113.498
Overige organisatiekosten	13.000	275.436	116.973
Activiteitskosten	2.034.000	1.659.968	955.168
Afdrachten	865.000	837.102	849.902
Kosten Tweede Kamer verkiezingen	-	-	1.406.168
Kosten Gemeenteraads verkiezingen	-	3.773	1.068.396
Kosten Provinciale Staten verkiezingen	350.000	704.135	-
Bijdragen aan instellingen	1.022.185	823.485	1.224.516
Totaal kosten	8.952.546	9.433.892	10.708.976
Resultaatbestemming			
Totaal dotaties	-1.007.000	-1.261.296	-2.805.958
Totaal onttrekkingen	629.000	949.026	3.677.499
Totaal kosten plus dotaties min onttrekkingen	9.330.546	9.746.162	9.837.435
Totaal inkomsten	9.337.185	9.737.343	-9.940.006
Mutatie algemene reserve	6.639	-8.819	-102.572

3.4 Kasstroomoverzicht

	2011		2010	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		303.451		(768.969)
Aanpassingen voor:				
· Afschrijvingen		218.466		210.512
· Mutaties in voorzieningen (excl. stelselwijziging)		(121.778)		(92.028)
Veranderingen in werkkapitaal:				
· Mutatie voorraden	3.696		(54.284)	
· Mutatie vorderingen	217.856		664.714	
· Mutatie effecten	183.979		1.350	
· Mutatie kortlopende schulden	112.389		(98.468)	
		517.920		513.312
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		918.060		(137.173)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	(648.702)		(236.800)	
Desinvesteringen in materiële vaste activa	3.338		606	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		(645.364)		(236.194)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Netto kasstroom, zijnde de mutatie geldmiddelen en effecten		272.696		(373.367)

3.5 Financieel beleid 2011

Het in 2011 gevoerde financieel beleid heeft geleid tot een zeer gering negatief exploitatieresultaat ad (-) 9 k€. Binnen de gestelde begroting 2011 zijn de uitgaven voor activiteiten gedaan alsook de afdrachten aan de afdelingen en de reserveringen voor toekomstige activiteiten.

Het uiteindelijke resultaat is licht negatiever uitgevallen dan voorzien (+ 6 k€). In het bijzonder geldt dat enkele uitgaven voor ICT voorzieningen en webdiensten, alsmede voor de inzet van personeel, licht hoger zijn uitgevallen. Het uiteindelijke resultaat is toegerekend aan de Algemene reserve. De algemene reserve dient als weerstandsvermogen en bedraagt per eind 2011 615 k€.

In 2011 is gewerkt met periodieke financiële rapportages om daarmee de ontwikkeling van de inkomsten en uitgaven te monitoren en waar nodig bij te sturen. Het is in 2011 duidelijker geworden dat binnen de uitgaven weinig flexibiliteit bestaat. Een en ander heeft ertoe geleid dat het initiatief is genomen om in 2012 daarin verandering aan te gaan brengen, zodat sneller kan worden gereageerd op veranderende vragen vanuit de vereniging en op veranderende politieke en/of financiële omstandigheden. In de begroting 2012 is daarop nog geen voorschot genomen en zijn binnen de te verwachten inkomsten de te verwachten uitgaven gepland. Voor 2012 wordt gerekend op een nihil resultaat, zodat nog sterker dan voorheen de uitgaven worden gemonitord en waar nodig bijgestuurd.

Inmiddels is duidelijk dat in september 2012 verkiezingen zijn voor de Tweede Kamer. De daartoe gereserveerde financiële middelen, afkomstig uit contributies van leden en CLB, zijn toereikend en de verkiezingscampagne legt geen beslag op de reguliere begroting 2012; ook de inzet van deze financiële middelen voor verkiezingscampagnes blijft gescheiden van de reguliere begroting.

In 2012 worden geen nadere risico's verwacht als het gaat om de inkomsten; het ledenaantal ontwikkelt zich in 2012 positief. Afhankelijk van de resultaten in de verkiezing kan dan een nieuw financieel meerjarenperspectief worden opgesteld.

3.6 Reikwijdte financieel - bestuurlijke banden tussen PvdA en neveninstellingen.

Een onderdeel van de mogelijke financiële verantwoordelijkheid van het partijbestuur van de PvdA zijn de duidelijke bestuurlijke en financiële banden tussen de PvdA en de neveninstellingen Wiardi Beckman stichting (WBS), Jonge Socialisten (JS), Alfred Mozer Stichting (AMS), Evert Vermeer Stichting (EVS) en Centrum voor Lokaal bestuur (CLB).

Deze verbondenheid is bij de neveninstellingen opgenomen in statutaire bepalingen omtrent de betrokkenheid van het partijbestuur van de PvdA bij het benoemen van bestuursleden van de neveninstellingen en omtrent de instemming door het partijbestuur van de PvdA met de financiële verantwoording door het bestuur van de neveninstellingen. Overigens zijn bedoelde statutaire banden per neveninstelling verschillend van inhoud.

Daarom is een risico-inventarisatie opgesteld waarmee het partijbestuur haar bestuurlijke en financiële verantwoordelijkheid in voldoende mate kan dragen. Deze verantwoordelijkheid is in algemene zin opgenomen in de statuten van de PvdA; artikel 19, inzake de Geestverwante organisaties geeft aan dat het partijbestuur van de PvdA goedkeuring geeft aan de statuten en reglementen van de genoemde neveninstellingen. De verplichte goedkeuring van statuten en reglementen van een geestverwante organisatie door het partijbureau van de PvdA, is een dwingende bepaling waaruit moet worden afgeleid dat de PvdA van opvatting is dat de PvdA een beslissende en daarmee bepalende stem heeft over de doelstellingen en bestuurlijke inrichting van de geestverwante organisatie. Ook door derden kan op basis van dergelijke (openbare) statutaire bepalingen worden gesteld dat het partijbestuur verantwoordelijk is voor de bestuurlijke samenstelling en het financieel beheer van de betreffende neveninstelling.

Binnen de subsidie die de PvdA van BZK ontvangt, zijn door BZK vastgestelde bedragen opgenomen voor enkele neveninstellingen. Het partijbestuur verstrekt daarnaast uit eigen middelen jaarlijks een algemene financiële bijdrage aan de WBS, de JS, de EVS en AMS. Aangezien de neveninstellingen (niet WBS) gebruik maken van de huisvesting, ICT en administratie van de PvdA, betalen zij jaarlijks een reële kostenvergoeding aan de PvdA. De PvdA fungeert als administratiekantoor voor de neveninstellingen en uit dien hoofde heeft de PvdA een rekening-courant verhouding met de neveninstellingen.

De PvdA staat niet garant voor neveninstellingen, heeft niet anderszins jegens derden verklaard verantwoordelijk te zijn voor de nakoming van verplichtingen die door de neveninstelling zijn aangegaan en heeft zich niet als medepartij opgesteld in contractuele verplichtingen van een neveninstelling. De PvdA kan, behoudens vorenstaande bemoeienis, niet expliciet het operationele en financiële beleid van de neveninstellingen bepalen, waardoor aan de PvdA de economische voordelen van de neveninstellingen zouden toekomen. Op grond hiervan wordt er geen geconsolideerde jaarrekening opgesteld.

Teneinde mogelijke risico's te beheersen zal het partijbestuur met meer nadruk uitvoering geven aan de bestaande statutaire bepalingen omtrent de toezichtstaken (op de neveninstellingen). Binnen het partijbestuur is de penningmeester belast met het financiële toezicht op de neveninstellingen en met de advisering van het partijbestuur over de mogelijke financiële risico's bij de neveninstellingen.

3.7 Reikwijdte financiële banden met afdelingen van de PvdA

De PvdA kent per 31 december 2011 12 gewesten en 372 lokale afdelingen. De gewesten en afdelingen kennen (veelal) geen eigen rechtspersoonlijkheid. De gewesten en afdelingen verkrijgen jaarlijks, op grond van omvang en ledenaantal, een bijdrage vanuit de PvdA. Op basis van de interne regels gaat de PvdA uit van een financieel zelfstandig opereren van de gewesten en afdelingen. Derhalve vindt geen consolidatie plaats met de financiële gegevens van de gewesten en afdelingen.

In september 2011 zijn opnieuw interne afspraken opgesteld voor de controle van de jaarrekeningen en begrotingen van de afdelingen. De controle van die jaarrekeningen en begrotingen is daardoor verlegd van de gewestelijk penningmeesters naar het partijbureau.

De situatie was als volgt: de afdelingen krijgen hun afdracht nadat ze een door de gewestelijke penningmeester goedgekeurde begroting inclusief werkplan hebben ingeleverd en hun jaarrekening hebben ingevuld, die tevens eerst goedgekeurd moet worden door de gewestelijk penningmeester.

Het partijbureau heeft deze controletaak overgenomen. Alle begrotingen en werkplannen worden ingezameld bij het partijbureau, alsook alle jaarrekeningen. De afdrachten vanuit het partijbureau worden niet afhankelijk gesteld van vooraf een goedkeuring van een begroting en/of werkplan van een afdeling.

De controle achteraf vanuit het partijbureau op de jaarrekening van een afdeling vindt steekproefsgewijs plaats en bovendien indien omstandigheden daar aanleiding toe geven. Aangezien de goedkeuring van de gewestelijk penningmeester niet langer beschikbaar is, is ervoor gekozen om de kascontrole bij de afdelingen te laten toepassen. De afdeling dient het verslag van de betreffende kascommissie samen met de jaarrekening in bij het partijbureau. Die kascommissie wordt door de afdeling ingesteld en samengesteld.

Een steekproefsgewijze controle vanuit Services op de jaarrekening en de verklaring van de betreffende kascommissie, wordt dan mogelijk. Hierdoor is het niet nodig dat alle jaarrekeningen worden gecontroleerd.

Met deze opzet wordt zoveel als mogelijk uitgegaan van een zelfstandig financieel beheer door en bij de afdeling. Tegelijkertijd is het, voor wat betreft de financiële verantwoording van de PvdA, nodig dat ook de inzet van de gelden (afdrachten) die zijn doorgegeven aan de afdelingen, kan worden verantwoord en dat daarmee kan worden voldaan aan de externe eisen die worden gesteld aan de financiële verantwoording door het partijbestuur.

3.8 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2011

3.8.1 Algemeen

Voornaamste activiteiten

De vereniging, gevestigd te Amsterdam, is opgericht in 1951. De vereniging is een politieke partij met een sociaaldemocratische grondslag.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de wettelijke bepalingen en overige voorschriften en richtlijnen in Nederland, voor zover deze van toepassing zijn op de PvdA. Met ingang van het boekjaar 2010 wordt door de PvdA de Richtlijn 640 (zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving) voor 'Organisaties zonder winststreven'. Richtlijn 640 verlangt onder andere een overzicht van de kosten op kostensoort, welk overzicht om deze reden in hoofdstuk 3.3 is opgenomen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

3.8.2 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

3.8.2.1 Algemeen

In de jaarrekening 2011 zijn de financiële balans- en exploitatiegegevens van de Vereniging van de PvdA opgenomen. De tekstuele toelichting betreft de balans en staat van baten en lasten van de totale organisatie. Afrondingsverschillen die in de jaarrekening niet zijn gecorrigeerd, zijn niet materieel voor het vereiste inzicht in vermogen en resultaat.

Indien niet anders vermeld zijn de activa en passiva in de jaarrekening opgenomen tegen nominale waarde.

In 2011 zijn wijzigingen doorgevoerd in de financiële verslaggeving. Ter wille van de vergelijkbaarheid van de jaarrekening zijn de ter vergelijking opgenomen cijfers over 2010 aangepast. Deze aanpassingen hebben geen impact op het vermogen per 31 december of resultaat over 2010. De aanpassingen zijn voornamelijk zichtbaar in het overzicht uitgaven op kostensoort.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden regelmatig beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten investeringen in obligaties, vorderingen, geldmiddelen, financieringsverplichtingen, crediteuren en overige te betalen posten. De vereniging heeft geen derivaten afgesloten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Gekochte leningen en obligaties

Gekochte leningen en obligaties waarvan de vereniging de intentie heeft deze tot het einde van de looptijd aan te houden, en hiertoe ook in staat is, worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Verstreckte leningen en overige vorderingen

Verstreckte leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

3.8.2.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs- of vervaardigingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Inventaris: 10-20%
- Hardware: 25%
- Software: 25%

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdientijd van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

3.8.2.3 Voorraden

Promotieartikelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs. De verkrijgingprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Kortingen worden in mindering gebracht op de verkrijgingprijs. Bij de waardering van de voorraden wordt rekening gehouden met de eventueel op balansdatum opgetreden waardeverminderingen.

3.8.2.4 Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële Instrumenten.

3.8.2.5 Eigen vermogen

Bestemmingsreserves en -fonds

Samenvoeging van de verschillende spaarfonds

Er is besloten om met één verkiezingsfonds te werken waaraan de geormerkte gelden worden gedoteerd en waaruit onttrekkingen t.g.v. een campagne worden onttrokken. Vanaf ultimo 2010 is daarom het spaarfonds TK verkiezingen samengevoegd met het spaarfonds PS verkiezingen, het spaarfonds Regionale Activiteiten en het spaarfonds GR verkiezingen. Het fonds heeft de naam Verkiezingsfonds.

Verkiezingsfonds

Betreft het saldo beschikbaar voor de financiering van de landelijke verkiezingscampagnes voor het Europees Parlement, de Tweede en Eerste Kamer, de Provinciale Staten en de Gemeenteraad. Tevens wordt uit dit fonds de afdracht aan afdelingen voor de GR verkiezingscampagnes gefinancierd. Dit fonds is in 2010 opgericht door samenvoeging van de ultimo 2010 opgeheven spaarfondsen. Per kalenderjaar wordt sinds 2011 een bedrag van 225.000 euro onttrokken ten behoeve van de Permanente Campagne.

Spaarfonds GR verkiezingen

Betreft het uit de contributieontvangsten afgezonderd bedrag voor de afdelingen bestemd ter financiering van de kosten van de gemeenteraadsverkiezingscampagnes op lokaal niveau. Ultimo 2010 valt dit fonds vrij ten behoeve van het Verkiezingsfonds en is het fonds opgeheven.

Spaarfonds PS verkiezingen

Betreft het saldo beschikbaar voor de financiering van provinciale verkiezingscampagnes. Ultimo 2010 valt dit fonds vrij ten behoeve van het Verkiezingsfonds en is het fonds opgeheven.

Spaarfonds Regionale activiteiten

Dit fonds wordt gevoed uit de niet uitgekeerde afdrachten en is bestemd voor de financiering van bijzondere regionale activiteiten, waarvoor afdelingen een aanvraag kunnen indienen. Vanaf 2010 wordt hier een bedrag voor opgenomen in de reguliere begroting en valt het restant van het spaarfonds ultimo 2010 vrij in het Verkiezingsfonds en is het fonds opgeheven.

Bestemmingsfonds Vrouwen Partij van de Arbeid

Saldo is gevormd uit een legaat dat de Partij van de Arbeid heeft gekregen. Bij de verstrekking van het legaat is aangegeven dat deze bestemd is voor vrouwen binnen de Partij van de Arbeid.

3.8.2.6 Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te dekken.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- Een in rechte afdwingbare verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- Waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- Het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van geldmiddelen nodig is.

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

De reservering OOW regeling is gevormd voor de vervroegde uittreding van een zestal medewerkers. De regeling stamt uit 1995 ter compensatie van de afschaffing van de VUT-regeling. De voorziening betreft de nominale waarde van de in de toekomst uit te keren bedragen.

3.8.2.7 Kortlopende schulden

De waardering van de kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

3.8.2.8 Verantwoording van baten

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de vereniging zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Personeelsbeloningen / pensioenen

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan de pensioenverzekeraar verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door de verzekeraar of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van de verzekeraar en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met de verzekeraar, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

Voor een op balansdatum bestaand overschot bij de pensioenverzekeraar wordt een vordering opgenomen als de vereniging de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de vereniging zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Belastingen

De activiteiten van de vereniging zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting en omzetbelasting.

3.8.2.9 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde hedges of kasstroom hedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten.

3.9 Toelichting op de balans

3.9.1 Materiële vaste activa

	Inventaris	Hardware	Software	Totaal
	€	€	€	€
Cumulatieve aanschafwaarde	609.408	623.473	672.427	1.905.308
Cumulatieve afschrijvingen	-419.242	-565.235	-317.343	-1.301.820
Boekwaarde 1 januari 2011	190.166	58.238	355.084	603.488
Investeringen	169.054	122.566	357.082	648.702
Desinvestering cum. aanschafwaarde	-106.756	-273.806	-38.168	-418.730
Desinvestering cum. afschrijvingen	105.430	271.793	38.168	415.391
Afschrijvingen	-53.660	-36.508	-128.298	-218.466
Totaal van de mutaties	114.068	84.045	228.784	426.896
Cumulatieve aanschafwaarde	671.706	472.233	991.341	2.135.280
Cumulatieve afschrijvingen	-367.472	-329.950	-407.473	-1.104.895
Boekwaarde 31 december 2011	304.234	142.283	583.868	1.030.385

In 2011 is geïnvesteerd in de ontwikkeling van mijn pvda.nl, in de leden raadpleeg tool en in het Online Administratie Systeem (OAS) voor de afdelingen. Tevens is geïnvesteerd in nieuw kantoormeubilair (vergaderruimtes, toiletten en bureaus) en er is computerhardware vervangen. Daarnaast is oude hardware, software en inventaris buiten gebruik gesteld, waardoor de totale cumulatieve aanschafwaarde is toegenomen met 11%.

3.9.2 Voorraden

	2011	2010
	€	€
Voorraad artikelen	50.588	54.284

3.9.3 Vorderingen

	2011	2010
	€	€
Debiteuren	42.213	22.694
Rekening-courant instellingen	154.939	382.636
Diverse vorderingen en vooruitbetaald 3.6.3.2	752.740	762.418
	949.892	1.167.748

3.9.3.1 Rekening-courant neveninstellingen (te vorderen)

	2011	2010
	€	€
Stichting Den Uyl-lezing	18.725	14.622
Stichting Alfred Mozer	136.214	368.014
	154.939	382.636

Alle facturen en salarissen van de Alfred Mozer stichting worden betaald door de PvdA. Wekelijks wordt door de AMS een vast bedrag overgemaakt naar de PvdA. Bovengenoemde bedragen zijn op 31 december van het betreffende jaar vastgesteld.

3.9.3.2 Diverse vorderingen en vooruitbetaald

	2011	2010
	€	€
Te vorderen overheidssubsidie	423.705	361.209
Te vorderen subsidie NIMD	-	29.248
Te vorderen rente	23.305	30.357
Te vorderen Reaal verzekeringen	40.865	35.697
Overige vorderingen	24.409	5.546
Depotbedrag TPG	15.000	15.000
Leningen en voorschotten medewerkers 1)	50.336	58.239
Vooruitbetaalde huur	75.482	74.539
Herengracht 54		
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	9.570	7.028
Vooruitbetaalde bureaunkosten	19.688	4.759
Vooruitbetaalde computerkosten	45.888	47.239
Vooruitbetaalde abonnementen	1.964	2.330
Vooruitbetaalde personeelskosten	22.529	64.134
Vooruit ontvangen facturen	-	23.739
Diversen	-	3.354
	752.740	762.418

- 1) De leningen en voorschotten betreffen voornamelijk de NS abonnementen die worden voorgesloten aan het personeel.

Er zijn geen vorderingen opgenomen met een looptijd langer dan één jaar.

3.9.4 Effecten

	Nominaal	Balans- waarde 2011	Aanschaf- waarde
	€	€	€
ING Bank 99/19 5,25%	153.000	153.000	146.694

De obligatie ING Bank 01/11 5,87% is op 23 februari 2011 vrijgevallen ten gunste van de spaarrekening. Voor ING Bank 99/19 5,25% is de aflossingsdatum 7 juni 2019.

De in de staat van baten en lasten verwerkte waardeverandering bedraagt € 6.306.

De marktwaarde van de effecten bedroeg op 31 december 2011 € 159.640, op 31 december 2010 bedroeg dit voor dezelfde effecten € 158.891.

3.9.5 Liquide middelen

	2011	2010
	€	€
Kas	5.095	781
Rekening-courant	277.305	998.267
Spaarrekening	1.439.026	449.676
	1.721.426	1.448.724

Van de liquide middelen is ultimo 2011 circa € 1.648.320 vrij ter beschikking. De overige middelen bestaan uit afgegeven bankgaranties circa € 73.106.

3.9.6 Eigen vermogen

Het eigen vermogen is, ultimo 2011 als volgt opgebouwd:

3.9.6.1 Algemene reserve

	2011	2010
	€	€
Stand 1 januari	624.782	522.210
Af: resultaat reguliere activiteiten	-8.819	102.572
Stand 31 december	615.963	624.782

3.9.6.2 Bestemmingsreserve en -fonds

	2011	2010
	€	€
Verkiezingsfonds	1.449.392	1.117.690
Spaarfonds afdelingen/ Gemeenteraadverkiezingen	-	-
Spaarfonds PS	-	-
Spaarfonds regionale activiteiten	-	-
Fonds Vrouwen Partij van de Arbeid	46.333	65.764
	1.495.726	1.183.454
Verkiezingsfonds		
Stand 1 januari	1.117.690	786.296
Mutatie		
Bij: Spaarfonds afdelingen/GR verkiezingen	-	709.397
Bij: Spaarfonds PS verkiezingen	-	245.613
Bij: 10% contributie PvdA	-	495.582
Bij: CLB contributie 1,6%	743.030	840.216
Bij: Spaarfonds Regionale activiteiten	-	36.946
Bij: bijdragen gewesten	326.525	478.204
Bij: Bijdrage landelijke bestuurders en politici	191.742	-
Af: Gemeenteraadverkiezingen	-3.773	-1.068.396
Af: Tweede Kamer verkiezingen	-	-1.406.168
Af: Provinciale Staten verkiezingen	704.135-	-
Af: Permanente Campagne	221.687-	-
Bij: resultaatbestemming	-	-
Stand 31 december	1.449.392	1.117.690
Spaarfonds afdelingen/GR- verkiezingen		
Stand 1 januari	-	828.363
Mutatie		
Bij: resultaatbestemming	-	-
Bij: diverse mutaties (rentevergoeding)	-	-
Af: onttrekking t.b.v.verkiezingsfonds	-	-709.397
Af: uitkering aan afdelingen tbv GR verkiezingen	-	-118.966
Stand 31 december	-	-

	2011	2010
	€	€
Spaarfonds PS-verkiezingen		
Stand 1 januari	-	245.613
Mutatie		
Bij: resultaatbestemming	-	-245.613
Stand 31 december	-	-
Spaarfonds Regionale activiteiten		
Stand 1 januari	-	111.568
Mutatie		
Af: onttrekking tbv verkiezingsfonds	-	-36.946
Bij: niet uitgekeerde afdrachten	-	-
Af: onttrekking t.b.v. afdelingen	-	-74.622
Stand 31 december	-	-
Fonds Vrouwen Partij van de Arbeid		
Stand 1 januari	65.764	83.155
Mutatie		
Bij: resultaatbestemming	-	-
Af: onttrekking t.b.v. PvdA Vrouwenetwerk en MEV	-19.431	-17.391
Stand 31 december	46.333	65.764

3.9.7 Voorzieningen

	2011	2010
	€	€
Jubileumvoorziening	32.019	24.384
Reservering OOW regeling	109.566	238.979
Totaal voorzieningen	141.585	263.363

3.9.7.1 Jubileumvoorziening

Jubileumregeling; binnen de PvdA geldt de volgende regeling ten aanzien van arbeidsjubileums.

De medewerkers ontvangen op de volgende momenten een jubileumuitkering:

- 12,5 jaar een half (gemiddeld) maandsalaris
- 25 jaar een heel (gemiddeld) maandsalaris
- 40 jaar anderhalf (gemiddeld) maandsalaris

	2011	2010
	€	€
Jubileum		
Stand per 1 januari	24.384	17.000
Toevoeging/onttrekking	7.635	7.384
Stand per 31 december	32.019	24.384

3.9.7.2 Reservering OOW regeling

	2011	2010
	€	€
Reservering OOW-regeling		
Stand per 1 januari	238.979	338.391
Mutatie		
Af: uitkeringen	-129.323	-94.352
Af: onttrekking OOW-regeling	-90	-5.060
Bij: toevoeging OOW-regeling	-	-
Stand per 31 december	109.566	238.979

De OOW regeling voorziet in de vervroegde uittreding van een zestal medewerkers. De regeling stamt uit 1995 ter compensatie van de afschaffing van de VUT-regeling.

3.9.8 Kortlopende schulden

Crediteuren	449.896	439.620
Rekening-courant neveninstellingen 3.9.8.1	716.679	625.484
Diverse schulden en vooritontvangen 3.9.8.2	485.442	474.521
	1.652.017	1.539.625

Onder de crediteuren zijn tevens crediteuren van neveninstellingen begrepen. De PvdA verrekent deze bedragen in haar rekening-courantverhoudingen met de betreffende neveninstellingen.

3.9.8.1 Rekening-courant neveninstellingen (verschuldigd)

Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid	98.235	113.208
Evert Vermeer Stichting	150.847	91.105
Centrum lokaal bestuur	467.597	421.171
	716.679	625.484

3.9.8.2 Diverse schulden en vooruit ontvangen

	2011	2010
	€	€
Af te dragen loonheffing en sociale lasten	-	152.254
Te betalen accountantskosten	35.700	63.600
Lening o/g: Prins H	11.345	11.345
Creditkaarten	4.409	-1.781
WIA	372	4.061
Verdeling ziekengeldverzekering	1.020	3.857
WGA eigen risico Neven Instellingen	6.098	-
Vakantiegeld	128.920	125.705
Vakantiedagen	133.185	115.480
Overige schulden	164.393	-
	485.442	474.521

3.9.9 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Ultimo 2011 heeft de PvdA de volgende niet uit de balans blijvende verplichtingen:

De PvdA heeft een huurovereenkomst voor het kantoorpand waarin zij gevestigd is. Deze huurovereenkomst loopt tot en met 31 december 2019:

	2011	2010
	€	€
Periode < 1 jaar	286.475	286.475
1 jaar < periode < 5 jaar	1.145.900	1.145.900
Periode > 5 jaar	859.425	1.145.900
Totaal van de verplichting ultimo 2011	2.291.800	2.578.275

3.9.10 Meerjarige financiële verplichtingen

De PvdA heeft een overeenkomst voor de kopieermachines / printers. Deze overeenkomst heeft een looptijd tot eind 2013:

Periode < 1 jaar	11.000	11.000
1 jaar < periode < 5 jaar	11.000	22.000
	22.000	33.000

Er zijn onder de kortlopende schulden geen schulden opgenomen met een looptijd langer dan één jaar.

3.10 Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten

3.10.1 Contributies

In het verleden (tot en met 2010) werd 4,5% van de PvdA contributie gedoteerd aan het spaarfonds GR verkiezingen, 2% van de PvdA contributie aan het spaarfonds PS verkiezingen en 3,5% van de PvdA contributie aan het spaarfonds TK verkiezingen. Alle spaarfondsen voor de diverse verkiezingen zijn op 31 december 2010 samengevoegd tot één verkiezingsfonds.

3.10.2 Overige inkomsten

3.10.2.1 Overheidssubsidies

De subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken is afhankelijk van het aantal leden op 1 januari 2011 en van het aantal zetels in de Staten Generaal. Voor de volledige subsidievoorwaarden verwijzen wij naar de Wet subsidiëring politieke partijen (Wsp).

De uiteindelijke subsidie over 2010 is op 28 oktober 2011 vast gesteld op € 2.352.477. Dit heeft in 2011 tot een extra bate van € 30.578 geleid.

Het subsidiebedrag voor de PvdA en de Jonge Socialisten wordt mede vastgesteld op basis van aantal leden op 1 januari 2011 Dit betreffen personen, voor de Jonge Socialisten tussen de 14 en 27 jaar oud, die op 1 januari 2011 lid zijn en minimaal 12 euro (voor de PvdA), respectievelijk 5 euro (voor de Jonge Socialisten), aan contributie hebben betaald.

2011

Aantal subsidiabele leden van de Partij van de Arbeid op 1 januari	53.510
Aantal subsidiabele leden JS in de Partij van de Arbeid op 1 januari	1.215

De subsidie van het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt middels deze jaarrekening afgerekend.

	Uitkomst 2011	Begroting 2011
	€	€
Aandeel subsidie WBS	539.134	539.134
Aandeel subsidie JS	164.051	164.051
Aandeel subsidie Partij van de Arbeid	2.195.571	2.008.000
Subsidie inzake trainingen	75.600	70.000
	2.974.356	2.781.185

3.10.2.2 Overige inkomsten

Renten	31.523	36.000
Diversen	43.332	28.000
	74.855	64.000

3.10.2.3 Contributie politici en bezoldigd bestuurders

Alle lokale en provinciale bestuurders en volksvertegenwoordigers dragen 5,5% van het bruto politiek inkomen af als CLB contributie. 1,6% hiervan is ten gunste van het verkiezingsfonds en 0,3% hiervan is ten gunste van opleidingen.

	Uitkomst	Begroting
	€	€
Contributie landelijke politici en bezoldigd bestuurders	191.742	203.000
CLB contributie tbv verkiezingsfonds	743.030	804.000
CLB contributie tbv opleidingen	139.578	151.000
	1.074.350	1.158.000

3.10.2.4 Analyse realisatie inkomsten t.o.v. begroting

De totale inkomsten over 2011 zijn met € 400.158 43% hoger uitgekomen dan begroot. De verklaring hiervoor ligt in de volgende posten:

- Overheidssubsidie: € 193.171 hoger dan begroot, door het wegvallen van de korting over het bedrag over het boekjaar 2010.
- Contributie: € 33.583 (-0.7%) minder inkomsten. Dit wijten aan de financiële crisis waarin ons land zich bevindt, mede oorzaak is de vergrijzing van ons ledenbestand.
- Voor de Provinciale Staten verkiezingen is € 326.525 gedoneerd, waarvan € 324.052 afkomstig uit de bijdragen van gewesten.
- Fondswervingsacties: De reguliere fondsenwerving heeft € 256.840 opgeleverd, € 13.160 minder inkomsten dan begroot.
- Contributie politici en bezoldigde bestuurders: € 88.651 (-7%) minder inkomsten.

Lasten
3.10.3 Partijbestuur

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
	€	€	€
Organisatie partijbestuur	401.875	411.879	267.500
Activiteiten internationaal secretariaat	77.400	95.366	78.500
	479.275	507.245	346.000

3.10.3.1 Organisatiekosten partijbestuur

Salarissen en sociale lasten	237.300	233.808	217.500
Kosten unit services	74.245	74.245	-
Kosten P&O, OR en flexplek	10.788	10.788	
Huisvestingskosten	17.059	17.059	-
Bureaunkosten	5.882	5.882	-
Computerkosten	8.401	8.401	-
Reiskosten woon-werk	5.900	6.650	40.000
Diverse kosten	4.000	13.016	10.000
Reis/verblijfkosten voorzitter en internationaal secretaris	38.300	42.030	
	401.875	411.879	267.500

3.10.3.2 Activiteitskosten Internationaal Secretariaat

Internationale reizen	10.000	22.082	10.000
Reis en verblijfkosten partijdelegaties	6.500	7.804	7.500
Lidmaatschappen	40.000	41.565	40.000
Informatie leden, bijeenkomsten, debatten	15.900	11.865	16.000
Internationale netwerken	5.000	12.050	5.000
	77.400	95.366	78.500

3.10.3.3 Analyse realisatie t.o.v. begroting Partijbestuur

De totale bestedingen van het Partijbestuur zijn €27.970 hoger (5,8%) uitgekomen dan de begroting van € 479.275.

Per subcategorie zijn hiervoor de volgende verklaringen te geven:

- Diverse kosten: overschrijding € 9.016 heeft te maken met overlijdensadvertentiekosten en extra koerierskosten voor poststukken ten behoeve van de Partijbestuur vergaderingen.
- De post Reis en verblijfkosten voorzitter en internationaal secretaris heeft een overschrijding van €3.730,00 een afwijking van 9,7%. Het is een druk internationaal jaar geweest, mede door intensievere internationale contacten van de voorzitter.
- De post Internationale reizen laat een overschrijding zien van € 12.082, In 2011 is relatief veel gerisd met Tweede Kamerleden waaronder Job Cohen en enkele medewerkers. Hierbij is de afspraak dat als zij reizen voor de partij, dit geboekt wordt ten laste van de partij (o.a. bezoek Job Cohen aan SPD in Berlijn en een bijeenkomst van het Policy Network in Oslo).
- De post Internationale netwerken kent een overschrijding van € 7.050 (141%). Dit heeft te maken met een zeer actief internationaal jaar voor de internationale delegaties van de partij van onder andere PES women. Sommige kosten van de Internationaal Secretaris zijn hier ook op geboekt, namelijk die kosten die gemaakt zijn in het kader van bijvoorbeeld PES Women.
- De partijvoorzitter heeft in voorgaande jaren vrijwillig afgezien van de in de CAO overeengekomen loonsverhogingen. Voor 2011 betekent dit een bedrag € 3.500,00 euro dat niet is uitgekeerd.

3.10.4 Algemeen directeur / bestuurssecretariaat

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
Organisatiekosten algemeen directeur/bestuur secretariaat	559.767	548.640	404.500
Activiteitskosten algemeen directeur/bestuur secretariaat	486.388	409.721	289.000
	1.046.155	958.362	693.500

3.10.4.1 Organisatiekosten algemeen directeur/ bestuur secretariaat

Salarissen en sociale lasten	295.974	277.913	375.000
Kosten unit services	148.491	148.491	-
Kosten P&O, OR en flexplek	21.575	21.575	-
Huisvestingskosten	34.118	34.117	-
Bureaunkosten	11.765	11.765	-
Computerkosten	16.803	16.803	-
Reis- en verblijfkosten medewerkers	3.060	3.886	3.000
Reiskosten woon-werk	5.610	7.653	-
Salariskosten vertrokken medewerkers	20.871	24.108	23.500
Diverse kosten	1.500	2.329	3.000
	559.767	548.640	404.500

3.10.4.2 Activiteitskosten algemeen directeur /bestuurssecretariaat

Congres 2011	200.000	113.654	140.000
Politieke ledenraad	30.000	50.979	45.000
Ledenraadpleging	45.000	58.357	22.500
Bijdrage lezingen en prijzen	10.000	11.620	10.000
Verenigingsraad vh Adviesraad	10.000	14.640	10.000
1 mei bijeenkomst gecombineerd met 65 jarig bestaan viering	10.000	20.027	10.000
Archiefproject IISG	15.000	-	-
Reis- en vergaderkosten			
Partijbestuur	50.000	24.664	35.000
Scholing (3% van de loonsom)	101.388	111.556	-
Reglementencommissie	-	-	1.500
Onvoorzien	15.000	4.224	15.000
	486.388	409.721	289.000

3.10.4.3 Analyse realisatie t.o.v. begroting algemeen directeur / bestuurssecretariaat.

Per subcategorie zijn hiervoor de volgende verklaringen te geven:

- Congres 2011: er is € 86.346 minder uitgegeven dan begroot, een onderbesteding van 43%.

Voor 2011 waren er eigenlijk twee congressen begroot. Er zou een congres plaatsvinden in januari en een in december, maar het tweede congres is gehouden in januari 2012.

- Politieke ledenraad: er is bijna € 21.000 meer uitgegeven dan begroot, een overbesteding van 70% veroorzaakt door het feit dat er vier politieke ledenraden zijn gehouden in plaats van de statutair ten minste verplichte en dito begrootte aantal van drie (extra politieke ledenraad ging over ritueel slachten).
- Ledenraadpleging partijvoorzitter: er is € 13.357 meer uitgegeven dan begroot, een overbesteding van 30%, mede vanwege de debatten die georganiseerd werden in de aanloop naar de verkiezing.
- 1 mei viering: er is door de combinatie van 1 mei viering en de viering van het 65 jarig bestaan een overschrijding van € 10.027, 100%.
- Archiefproject IISG, geen kosten op geboekt.
- Reis en vergaderkosten partijbestuur kent een onderbesteding van 51%. Er is een geplande heidag minder geweest.
- De post Scholing kent een overbesteding van € 10.168 = 10%. Het is voor het eerst dat de post scholing volledig is benut, doordat we actief beleid hebben gevoerd in het kader van het personeelsbeleid.

3.10.5 Politiek strategische ondersteuning

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
Organisatiekosten PSO	1.582.055	1.681.481	1.002.400
Activiteitskosten boodschapontwikkeling & Strategie	200.000	156.328	120.000
Activiteitskosten Communicatie strategie en publicatie	290.000	278.560	275.000
Activiteitskosten Permanente Campagne	260.000	221.677	195.000
	2.332.055	2.338.046	1.592.400

3.10.5.1 Organisatiekosten PSO

Salarissen en sociale lasten	745.381	827.695	978.800
Kosten unit services	519.718	519.718	-
Kosten P&O, OR en flexplek	75.513	75.513	-
Huisvestingskosten	119.412	119.412	-
Bureaunkosten	41.176	41.176	-
Computerkosten	58.809	58.809	-
Reis- en verblijfkosten medewerkers	12.546	20.080	15.600
Reiskosten woon- werk	6.500	6.702	-
Diverse kosten	3.000	12.376	8.000
	1.582.055	1.681.481	1.002.400

3.10.5.2 Activiteitskosten boodschapontwikkeling & strategie

Permanente verkiezingsprogramma commissie	5.000	250	-
Traject Publieke Sector	70.000	55.758	-
Veiligheidsagenda	12.500	-	-
Internationale agenda	12.500	4.015	-
Actuele moties en ontwikkelingen	10.000	24.208	-
Publicatiekosten	10.000	5.653	-
Inhoudelijke ontwikkeling en actueel	-	-	60.000
FOCUS onderzoek	30.000	33.320	-
TRIM onderzoek	50.000	33.124	-
Electoraal onderzoek			60.000
	200.000	156.328	120.000

3.10.5.3 Activiteitskosten Communicatie

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
Activiteitskosten Communicatie			
Rood en Digitaal Rood	200.000	179.508	180.000
Spots en Zendtijd Politieke Partijen	50.000	55.843	50.000
Online ontwikkeling	40.000	43.209	35.000
Vormgeving	-	-	10.000
	290.000	278.560	275.000

3.10.5.4 Activiteitskosten Permanente Campagne

Vrijwilligers, Canvassen en Ombudswerk vanuit Verkiezingsfonds	75.000	40.394	75.000
Materiaal	35.000	18.331	-
Permanente Campagne Acties vanuit Verkiezingsfonds	65.000	77.026	100.000
Projectmedewerkers vanuit Verkiezingsfonds	85.000	85.926	20.000
	260.000	221.677	195.000

3.10.5.5 Analyse realisatie t.o.v. begroting PSO

De totale bestedingen aan Politiek Strategische Ondersteuning (PSO) zijn met € 5.991 boven de begroting van € 2.332.055 uitgekomen: 0,26% hoger.

Per subcategorie zijn hiervoor de volgende verklaringen te geven:

- Organisatiekosten PSO: werkelijk € 1.681.481, begroot €1.582.055, (+6,2%).
De voorlichter van de voorzitter en de onderzoeker hebben een uitbreiding van hun contract gekregen omdat het contract niet toereikend was en de hoeveelheid uren te fors toenamen.
- De post diverse kosten kent een overschrijding van ongeveer € 8.000 op een begrootte post van 3.000 euro. Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kopieerkosten en een abonnement op de politieke monitor van het ANP.
- Activiteitskosten boodschapontwikkeling en strategie: de kosten voor de diverse inhoudelijke trajecten zijn achtergebleven bij de begroting. De reden daarvoor is dat een aantal geplande activiteiten zijn uitbesteed of anders zijn vormgegeven dan in het najaar van 2010 voorzien. Zo heeft de commissie publieke sector de eerder geplande bustour niet ondernomen, maar zijn er in de plaats hiervan werkconferenties georganiseerd, die veel goedkoper zijn uitgevallen. De veiligheidsagenda is inhoudelijk niet verder ontwikkeld in afstemming met het Strategisch Beraad. De internationale agenda is voorts uitgevoerd door de WBS, het partijbureau heeft hier enige kosten voor haar rekening genomen en zal ook de publicatiekosten van de resolutie voor haar rekening nemen. Deze kosten vallen echter in 2012.
- De post Permanente campagneacties kent een onderbesteding van bijna 40.000 euro. Dit wordt verklaard doordat de eerste maanden van het jaar PSO bezig is geweest met de Provinciale Staten campagne en de laatste maanden van 2011 met het voorbereiden van de tweede conferentie van Een Ander Nederland, dat plaatsvond begin januari 2012. De kosten hiervoor worden geboekt in 2012.

3.10.6 Verenigingszaken

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
Organisatiekosten Verenigingszaken	2.138.311	2.196.610	1.078.700
Activiteitskosten Werving en Vrijwilligers	260.000	206.064	244.000
Activiteitskosten Ondersteuning afdelingen	145.000	71.750	125.000
Activiteitskosten Scouting	15.000	17.393	20.000
Activiteitskosten Opleidingen inclusief eigen bijdragen	241.000	164.715	190.500
Activiteitskosten Groepen en netwerken	59.000	38.396	62.500
Afdracht aan afdelingen	865.000	837.102	834.166
	3.723.311	3.532.031	2.554.866

3.10.6.1 Organisatiekosten Verenigingszaken

Salarissen en sociale lasten	1.000.254	1.041.935	1.055.700
Kosten unit services	705.331	705.331	-
Kosten P&O, OR en flexplek	102.482	102.482	-
Huisvestingskosten	162.059	162.059	-
Bureaunkosten	55.882	55.882	-
Computerkosten	79.813	79.813	-
Reis- en verblijfkosten medewerkers	14.790	21.281	15.000
Reiskosten woon-werk	13.200	14.833	
Diverse kosten	4.500	12.994	8.000
	2.138.311	2.196.610	1.078.700

3.10.6.2 Activiteitskosten werving en vrijwilligers

Werving leden	100.000	106.557	120.000
Behoud/beheer leden inclusief herinschalingsactie	85.000	68.981	69.000
Fondsenwerving	70.000	29.141	50.000
Vrijwilligers	5.000	1.385	5.000
	260.000	206.064	244.000

3.10.6.3 Activiteitskosten ondersteuning afdelingen

Werkbudget consultants	5.000	10.446	5.000
Revitalisering	10.000	3.919	10.000
Conflictbemiddeling	10.000	7.563	10.000
Internet	20.000	-	-
Activiteitenfonds	100.000	49.822	100.000
	145.000	71.750	125.000

3.10.6.4 Activiteitskosten scouting

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
Scouting	10.000	6.142	15.000
Permanente kandidaatsstellings commissie	5.000	11.251	5.000
	15.000	17.393	20.000

3.10.6.5 Activiteitskosten opleidingen inclusief eigen bijdragen

Leergangen	127.000	79.526	75.000
Variërend cursus aanbod	10.000	5.064	-
Vast cursus aanbod	82.500	16.222	-
Op Maat aanbod	11.500	18.405	-
Ontwikkeling E-learning	10.000	19.920	20.000
CLB aanbod	-	-	53.500
Kennismaking	-	-	12.000
PvdA Vooruit! Opleidingsdagen	-	25.578	30.000
	241.000	164.715	190.500

3.10.6.6 Activiteitskosten groepen en netwerken

Partij van de Arbeid vrouwennetwerk	20.000	19.431	24.500
Regionale vrouwennetwerken	-	-	5.000
Werkgroep LME	3.000	3.159	3.000
Werkgroep patiënt centraal (WPC)	3.000	1.574	3.000
Homonetwerk	1.500	1.664	3.000
Juristennetwerk	1.500	396	2.000
Werkgroep diversiteit	1.500	1.504	4.000
Handicap en beleid	2.000	535	2.000
Landelijke Adviesgroep Ouderen	12.000	7.405	10.000
Rode ondernemers	1.500	665	1.500
Netwerk ruimte	-	-	1.000
Recht in het Midden Oosten	-	55	1.500
Trefpunt	-	-	2.000
Nieuwe werkgroepen/netwerken	3.000	2.008	-
Overige kosten	10.000	-	-
	59.000	38.396	62.500

3.10.6.7 Analyse realisatie t.o.v. begroting Verenigingszaken

De totale bestedingen aan Verenigingszaken (VZ) zijn met € 3.532.031 onder de begroting van € 3.723.311 uitgekomen: 5,1 % lager.

Per subcategorie zijn de verschillen als volgt:

- Organisatiekosten: met € 58.299 hoger uitgekomen dan begroot (2,73%).
Bij de wisseling van consultant Amsterdam/Utrecht hebben we een overlappende periode ingebouwd, om de

werkzaamheden zo goed mogelijk over te dragen. Dat, en een kleine uitbreiding van enkele contracten zijn de oorzaak van een kleine overschrijding van de organisatiekosten.

- Activiteitenkosten werving en vrijwilligers: € 53.986 minder uitgegeven dan begroot (20,74%).
Een wervingsactie die in 2011 is uitgevoerd, was reeds in 2010 gepland en betaald. Van de twee geplande wervingsacties in 2011, zijn van een van de acties dus de kosten al genomen in 2010. Verder is het beleid grote gevers wat is begroot niet uitgerold in 2011.
- Activiteitenkosten ondersteuning afdelingen: € 73.250 minder uitgegeven dan begroot (50,52%).
Het Activiteitenfonds is slechts voor de helft benut. Deels komt dat door het verstrekken van gratis materialen aan de afdelingen in de PS campagne. Het aantal aanvragen voor het fonds was in die tijd beduidend lager. Deels is het nog een relatieve onbekendheid met het Activiteitenfonds.
- Activiteitenkosten scouting: met € 2.393 hoger uitgekomen dan begroot (15,96%).
- Activiteitenkosten opleidingen: € 76.285 minder uitgegeven dan begroot (31,65%).
Dit komt vooral door het scherp sturen op kosten: locatiekosten zijn door scherp onderhandelen flink lager dan begroot, en de organisatiekosten waren in zijn algemeenheid lager dan begroot. Daarbij is de Den Uyl leergang niet gestart in 2011 maar in 2012.
- Activiteitenkosten groepen en netwerken: € 20.604 minder uitgegeven dan begroot (34,92%).

3.10.7 Personeel en Organisatie

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
Salarissen en sociale lasten	73.156	73.822	-
Scholing (3% van de loonsom)	-	-	110.000
Extern advies	30.000	71.963	45.000
Juridisch advies	-	-	20.000
Extra personeel en stagiaires	20.000	34.709	100.000
Organisatie ontwikkeling	20.000	12.644	20.000
Ondernemingsraad	5.100	3.425	5.000
8 flexplekken	125.370	125.370	-
Overige personeelskosten	50.000	51.022	40.000
ARBO	-	17.557	2.000
Doorbelast aan Units	-323.626	210.358-	-
	-	180.154	342.000

3.10.7.1 Analyse realisatie t.o.v. begroting Personeel en Organisatie

De totale kosten van de Personeel en Organisatie zijn met € 180.154 toegenomen ten opzichte van de begroting. Deze overbesteding is voor het grootste deel te verklaren door extra kosten die niet doorbelast konden worden aan de neveninstellingen en de overbesteding op extern advies.

3.10.8 Services

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
Organisatiekosten Unit Services	1.007.676	1.029.283	973.900
Accountantskosten	40.000	19.976	40.000
Afschrijvingskosten	135.575	129.932	246.347
Hosting	110.000	124.767	100.000
Servicekosten website	121.500	120.792	45.000
Service kosten algemeen	-	-	212.000
Overige personeelskosten	-	134.260	2.700
Extra investeringen	-	-	67.250
Doorbelast aan Units	-1.414.751	1.447.785-	-
	-	111.225	1.687.197
Algemeen			
Huisvesting	580.000	581.607	503.200
Bureaunkosten	200.000	351.976	426.400
Automatisering	285.646	280.301	-
Doorbelasting neven	-442.366	201.900-	-
extra korting aan neven	200.266	-	-
Doorbelast aan Units	-623.280	736.548-	
	200.266	275.436	929.600

3.10.8.1 Analyse realisatie t.o.v. begroting Services

Het totaal van de Algemene kosten zijn met € 75.170 toegenomen ten opzichte van de begroting. Deze overbesteding is voor het grootste deel te verklaren door extra kosten die niet doorbelast konden worden aan de neveninstellingen. Voor de Unit Services zijn de kosten toegenomen met € 111.225, vooral veroorzaakt door problemen met de personele bezetting.

3.10.9 Neveninstellingen

	Begroot 2011	Uitkomst 2011	Begroot 2012
<i>Dr. Wiardi Beckman Stichting</i>			
bijdrage PvdA	80.000	80.000	80.000
<i>Evert Vermeer Stichting</i>			
bijdrage PvdA	10.000	10.000	10.000
<i>Jonge Socialisten in de PvdA</i>			
bijdrage PvdA	20.000	22.000	12.000
<i>Stichting Alfred Mozer</i>			
bijdrage PvdA	8.300	8.300	8.300
Totaal bijdragen aan neveninstellingen	118.300	120.300	110.300
<i>Subsidies van het Ministerie van Binnenlandse zaken (geormerkt)</i>			
Jonge Socialisten	164.051	164.051	-
Wiardi Beckmanstichting	539.134	539.134	-
	703.185	703.185	-
Totaal neveninstellingen	821.485	823.485	110.300

3.10.9.1 Analyse realisatie t.o.v. begroting neveninstellingen

De bijdrage aan de neveninstellingen is € 198.266 hoger (19%) dan de begrote € 1.021.751. Dit is te verklaren door een verlaging van de doorbelaste kosten.

3.10.10 Provinciale Staten verkiezingen

Het saldo van de campagne voor de Provinciale Staten Verkiezingen 2011 bedraagt na verrekening met de campagneopbrengsten in totaal € 377.610.

3.11 Toelichting algemeen

3.11.1 Personeelsbestand

Bij de vereniging waren over 2011 gemiddeld 56,6 FTE aan (2010: 59,4) werknemers in dienst.

3.11.2 Personeelskosten

	Uitkomst 2010	Uitkomst 2011
Salarissen	2.623.887	2.819.206
Sociale lasten	424.543	438.348
Pensioenlasten	270.617	308.149
Overige personeelskosten	72.442	78.730
	3.391.489	3.644.433

3.11.3 Bezoldiging bestuur 2011

De bezoldiging voor de voorzitter en de internationaal secretaris bedraagt in totaliteit € 202.490 (bruto salaris, inclusief pensioenpremies).

3.11.4 Verbonden partijen

De PvdA heeft een relatie met de volgende neveninstellingen:

- Alfred Mozer Stichting (AMS)
- Anne Vondeling Stichting (AVS)
- Centrum voor Lokaal Bestuur (CLB)
- Evert Vermeer Stichting (EVS)
- Jonge Socialisten (JS)
- Wiardi Beckman Stichting (WBS)
- Stichting Dr. J.M. den Uyl-lezing

Voor de financiële bijdrage van de PvdA aan de neveninstellingen verwijzen wij naar de toelichting onder Neveninstellingen (3.10.9).

Voor de onderlinge rekening-courant verhoudingen verwijzen wij naar de toelichting op de balans.

3.11.5 Samenstelling geldmiddelen

	2011
	€
Liquide middelen per 31 december 2010	1.448.724
Liquide middelen per 31 december 2011	1.721.426
Balansmutatie geldmiddelen in 2011	272.702

Van de per 31 december 2011 aanwezige geldmiddelen is € 185.564 niet vrij beschikbaar voor de PvdA.

3.11.6 Ontvangen giften van €500 of hoger

Bovengenoemde personen hebben in 2011 €500 of meergedoneerd aan de PvdA. Dit bedrag is samen met de overige donaties terug te vinden bij de fondswervingsacties.

E. van der Veen	5.000
Afdeling Rotterdam Centrum	1.500
G. Depla	500
K. Schreiner	750
H. van Maurik-Bakker	650
E. Pelinck	550
W. van Zandbrink	550
H.J. Hulsebosch	500
L. Hartveld	500
J.A.P. Smeets	2.000
H. Andersson	500
W.J.A. Dijkstra	500
H.J. de Wit	500
J.B. Mul	500
J. Vervat	500
B.C.J. Olij	1.100
M.I. Meral	500
T. van Rij	1.250
H. Pinkster	500
F. Catz	1.000
	19.350

3.12 Kostenoverzicht boekjaar 2011 op basis van kasstelsel

Kosten volgens staat van baten en lasten op kostensoort		9.433.892
Af: lasten neveninstellingen Wiarda Beckman Stichting en vereniging Jonge Socialisten in de Partij van de Arbeid		(703.185)
		8.730.707
Bij:		
Vooruitbetaalde lasten 2012, betaald in 2011	240.395	
Onttrekkingen op voorzieningen in 2011	129.233	
Nog te betalen lasten 2010, betaald in 2011	902.799	
Investerings materiële vaste activa in 2011	648.702	
		1.921.129
Af:		
Vooruitbetaalde kosten 2011, betaald in 2010	(268.365)	
Afschrijvingen 2011	(218.466)	
Dotaties aan voorzieningen in 2011	(7.635)	
Nog te betalen lasten 2011, betaald in 2012	(803.766)	
Desinvesteringen materiële vaste activa in 2011	(3.338)	
		(1.301.570)
Saldo uitgaven op kasbasis		9.350.266

4. Overige gegevens

4.1 **Controleverklaring van de onafhankelijke accountant**

4.2 Resultaatbestemming 2011

Statutaire bepalingen resultaatbestemming:

In overeenstemming met de statuten besluit de algemene ledenvergadering omtrent de bestemming van het resultaat. Dit in overeenstemming met de statutaire doelstellingen van de vereniging.

Het bestuur van de vereniging stelt aan de algemene ledenvergadering voor het resultaat ad € 303.451 te bestemmen conform hetgeen is opgenomen in de tabel hieronder.

	2011	
	€	
<i>Dotaties</i>		
CLB contributie t.b.v. Verkiezingsfonds	743.030	
Fondswervingsacties Verkiezingen	326.525	
Bijdrage landelijke bestuurders en politici	191.742	
		1.261.297
<i>Onttrekkingen</i>		
Fonds Vrouwen binnen de Partij van de Arbeid	19.431	
Onttrekking Permanente Campagne	221.687	
Onttrekking Verkiezingen	707.908	
		949.026
Verschil		312.270
Algemene reserve		-8.819
Resultaat		303.451

4.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben geen belangrijke mutaties in het eigen vermogen na het einde van het boekjaar plaatsgevonden.